

Volume X
No. 1.

7th December, 1959
(Monday).

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

PART I — QUESTIONS AND ANSWERS.

★

CONTENTS

	PAGES
Condolence Motion re Death of Sri G Jagannadha Raju, M L A —Adopted	1 to 3
Oral Answers to Questions	4 to 40

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

(Part I— Questions and Answers.)

OFFICIAL REPORT.

*Nineteenth Day of the Ninth Session of the Andhra
Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Monday, the 7th December, 1959.

The House met at Four of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

Condolence Motion re:

Death of Sri G. Jagannadha Raju, M. L. A.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మన ప్రియతమ మిత్రులు, మన శాసనసభా సభ్యులు అయిన శ్రీ గొట్టుముక్కల జగన్నాథ రాజుగారు మరణించినందున మన పీఠాసనము తెలుపవలసి యున్నది. జగన్నాథ రాజుగారు విశేషమైన అభివృద్ధి గలవారు. స్థానిక సంస్థలలోనూ, శాసనసభలోనూ వారు ఎప్పుడూ సేవ చేసినవారు. ఇప్పుడు వారి మరణము మనకొక దుఃఖకరమైన వార్త. దీనిని గురించి సభా సభ్యులు ఒక తీర్మానము ప్రవేశపెడతారు.

The Chief Minister (Sri N. Sanjeeva Reddy) : Mr. Speaker, Sir, with your permission, I beg to move.

“That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Gottumukkala Jagannadha Raju, Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly, and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family’.

Mr. Speaker: Motion moved.

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి :— (శ్రీ) జగన్నాథ రాజు గారు మనందరికీ చాలా చిర సరిచితులు. వారు మనలో చాలామందింటే వయస్సులో చాలా పెద్దవారు. మనలో చాలామంది elementary schools లో చదువుకునే రోజుల్లోనే వారు రాజ

Condolence Motion re :
Death of Sri G. Jagannadha Raju M.L.A.

కియాలలో స్రీవంఖపాత్రీ వహించిరి. 25 వండ్ల క్రిందట వారు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలుకు ఉపాధ్యక్షులుగా ఉండేవారు. విశాఖపట్టణంలో వారు ఒక పెద్ద లాయరుగా ఉండేవారు. వారు అవిచ్ఛిన్నంగా మూడు టరములు—దాదాపు 10 సంవత్సరములు పాటు—జిల్లావోర్డర్ల ప్రిసిడెంటుగా ఉన్నారు. రాజ్యాంశంలో జాగా ఆరిశేరినవారు. వ్యక్తిగతంగా వారు చాలా ఆస్వాయుర్ కలిగినటువంటి మనిషి. గడచిన మూడు వండ్లుగా మనకు వారితో సన్నిహితంగా కలిసివుండి అవకాశం లభ్యమయినది. వారు మంచి లెలివైనవారు. వయోవృద్ధులైనప్పటికి చురుకుగా పనిచేస్తుండేవారు. ఎవరు ఎప్పుడు విశాఖపట్నం వెళ్ళినా ప్రేమ పూర్వకంగా ఆహ్వానించి ఆదరాభిమానములతో భోజనం పెట్టడం వారికి సంతోషంగా ఉండేది. వారు కోరినదేమీలేదు, వారు పెద్దలు. 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 12.00 గంటలకు నేను ఢిల్లీ వెళ్ళుటప్పుడు వారు నన్ను సాగనంపారు. మరునాడు వారు చనిపోయారనే వార్త నాకు చాల ఆశ్చర్యాన్ని, విచారాన్నికూడ కలిగించింది. 16 వ తేదీన నేను సూచనరికి చక్కగా, ఆరోగ్యంగా ఉన్నారు. నన్ను భోజనమునకు పిలిచారు. కాని నాకు పీలు లేకపోయింది. 16 వ తేదీన 12.00 గంటలకు నన్ను సాగనంపినవారు మరునాడు నేను తిరిగివచ్చునరికి మరణించి నారనేవార్త తెలియగానే నాకు చాల ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఏమైనా, వారు మంచి జీవితమును గడిపి, సుఖమైన చాపు పొందినారు. ఇది చాల సంతోషకరమైన విషయం. మంచంపట్టి, అందరూ చీదరించుకొంటూవుంచే, బాధపడ నక్కర లేకుండా సుఖంగా ప్రాణములను కోల్పోయారు. వారికి 70 వండ్ల వయస్సు ఉంటుందినుకుంటాను. వయోవృద్ధులై చురుకుగా పనిచేస్తూ, కొడుకులు, మనుమలు, మనుమరాండ్లు, కలిగివుండగా సుఖంగా మరణించారు. పుణ్యజీవి. ధన్య జీవి అని నేను భావిస్తున్నాను. “వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక” అని మన అసెంబ్లీ తరపున ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) :- అధ్యక్షా, గన 5 వండ్లలో యిం శాసన సభలోనూ, కొన్ని ఇతర కమిటీలలోనూ కూడ శ్రీ జగన్నాధరాజు గారితో కలిసి పని చేసే అవకాశం నాకు కలిగింది. వారు వయోవృద్ధులైనప్పటికి ఎంతో ఉత్సాహంతో, నవ్వుతూ కమిటీ కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడం నాకు చాల ఆనందమును, సంతోషమును, కలుగ చేసేది. వారికి అంత వయస్సు వచ్చినప్పటికీ, ప్రజా జీవితంలో ప్రజల కార్యక్రమాలను ఏవిధంగా నిర్వహించారో మనకు తెలుసు, అటువంటి గొప్ప వ్యక్తి చనిపోయినందున మా పార్టీ తరపున సానుభూతి, సంతాపము తెలియ జేస్తూ, వారి కుటుంబానికి కూడ యీ విషయాన్ని తెలియ పరచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సాంపేట) :- అధ్యక్షా, డాక్టరు జగన్నాధరాజు గారితో నాకు చిన్నతనం నుంచి పరిచయ భాగ్యం ఉన్నదని చెప్పడానికి నేను సంతోష పడుతున్నాను. ఒక్క విశాఖపట్టణం జిల్లాలోనే కాకుండా పూర్వపు గంజాము జిల్లాలో కూడ జస్టిస్ పార్టీ ప్రముఖులుగా ప్రతిభ పరవతి కలిగిన పెద్దలలో ఒకరు శ్రీ జగన్నాధరాజుగారు, మూడు టరములు ఏక ధాటిగా

**Condolence Motion re :
Death of Sri G. Jagannadha Raju M.L.A.**

జిల్లా పోలీస్ అధ్యక్షులుగా ఉండి ప్రజల యొక్క అధరానిమానాలను గూర గానారు. వారి పాలనా దక్షత కలిగిన పెద్ద అనే ప్రతిష్ట సంపాదించుకున్నారు. వారు జస్టిస్ పార్టీలో ఉన్నప్పుడు కూడ వారి ప్రతిభా విశేషములు ప్రజలు గుర్తించు నట్లు వ్యవహరించి ప్రజల మన్నన, గౌరవ మర్యాదలను పొందినారు. సోషలిస్టు పార్టీ సేరుతో వారు మన శాసనసభలో నభ్యులైనారు. ఇతర అన్ని పార్టీల వారికి స్నేహ పాపూర్తి గౌరవంగా ఉండేవారు. పెద్ద వయస్సు గల వారైనప్పటికి పిన్నులలో ఎన్న మాదిరిగా, చనువుగా, మర్యాదగా, అభిమానంతో అంగరంగిణి కలసి మెలసి తిరిగే స్వభావం కలిగిన వారు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా శ్రీ జగన్నాథరాజుగారు సుఖ ప్రదమైన చావును పొందినప్పటి చనువుగా విశ్వాసంగా స్నేహపూర్వకంగా మనతో మెలగే పెద్దను మనం కోల్పోవడ మనేది మనకు తీరనిలోటు విచార కరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాము. వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని సభానాయకులు తెచ్చిన సానుభూతి, తీర్మానముతో మా పక్షం తరఫున కూడ ఏకభిక్షా, వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియ జేయవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్: సభా నాయకులు, ఇతర పార్టీ నాయకులు చెప్పిన అన్ని భావాలతోనూ నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. శ్రీ జగన్నాథరాజుగారు మరణించడం ఒక తీరని లోటు. ఇప్పుడు పార్టీల నాయకులంతా చెప్పినట్లుగా వారు ధన్య జీవి, గౌరవంగా, ప్రజా రంజకంగా సేవచేసి, పరువు ప్రతిష్టలు కలిగి, అందరికీ స్నేహ పాత్రులుగా ఉండేవారు. వారు సునాయాసంగా మరణించడం ఒక గొప్ప సంగతి. ఇప్పుడు మాటాడిన వారి భావాలతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. సభవారంతా యీ తీర్మానమును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసి యున్నది.

Mr. Speaker : The question is :

“That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Gottumukkala Jagannadha Raju, Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly, and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family”.

The motion was adopted *nem con* all Members standing.

(The Members stood up and observed one minute silence, as a token of respect to the memory of the deceased.)

Mr. Speaker: Now, we shall adjourn till 5-00 P.M.
The House then adjourned till Five of the Clock.

The House re-assembled at Five of the Clock.

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

Oral Answers to Questions.

Co-ordination of work of the Various Departments in the District

411—

*207 Q. Sri V. Visweswara Rao (Mylavaram) : Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to take steps to co-ordinate the work of the various departments in the district; and

(b) if so, the details thereof?

Sri N. Sanjeeva Reddy: (a) Government have already issued instructions in this regard. No other steps are at present under the considerations of Government.

(b) To co-ordinate the work of the various Departments in the districts whether that work pertains to Planning and Development, Community Development or to any other administrative matters. District Co-ordination Meetings are held at the headquarters of the districts once a month under the Chairmanship of the Collector in which all District Officials, Block Officials, and Government of India Officials in the district participate. Apart from reviewing the progress of Plan Schemes and the work done in the Blocks, other matters both departmental and inter-departmental which are of general interest and matters needing speedy disposal are discussed at these meetings and settled on the spot if possible.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వర రావు: ఈ సమావేశాలు నెలకు ఒకసారి జరుగుతున్నాయని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ విధంగా సమావేశాలు జరుగుతున్నప్పటికీ, ఒక డిపార్టుమెంటుకు మరొక డిపార్టుమెంటుకు co-ordination లేకపోవడంవల్ల అనేక స్కీమ్లకు పనులు జాయింట్ పడుతున్నాయి. చివరకు ఒక చిన్న లేబర్ స్కాండును ప్రారంభించాలన్నా 1½ సంవత్సరాలు పక్కతోంది ఈ విషయం ఎప్పుడు దృష్టికి వస్తుందా?

శ్రీ ఎస్. పంజీరెడ్డి: అలాంటివి ఎన్నో జరుగుతుంటాయి. అటువంటి వాటిని eliminate చేయడానికి co-ordination meetings పెడుతున్నాము.

(శ్రీ) వి. విశ్వేశ్వరరావు:- Co-ordination meetings జరుగుచున్నవనవాత results ఎట్లా ఉన్నాయని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి:- చాల improve అవుతున్నాయని మా ఉద్దేశం.

(శ్రీ) బి. శంకరయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం జనరల్):- సమావేశాలు ఎన్ని జరిగినా రూల్సులో ఉండే కొన్ని లోపాలవల్ల సమన్వయం జేరడా ఉన్నది. ఉదాహరణకు, F. L. కోఆపరేటివ్ సొసైటీని రిజిస్టర్ చేయాలంటే రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ఒప్పకోవాలి అంటారు. రిజిస్టర్ చేస్తే ఒప్పుకుంటామని రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు అంటారు. సమావేశాలలో స్క్రిప్టాలో ఈ విషయాన్ని తెచ్చాము కాని రూల్సు చూరలేదు. వాటిని మార్చడానికి జోచస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి:- ప్రత్యేకంగా చూడాలి, ఆనూలు మంచిదో, చెడ్డదో. ఆనూలు ఏమిటో చూడనిదే నేనేమీ చెప్పలేను.

(శ్రీ) పిల్లలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ):- విశ్వేశ్వరరావుగారి ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకటిన్నర సంవత్సరాలైనా స్కూలు ప్రారంభం కాని ఉదాహరణలు చాలా ఉంటాయి అన్నారు. Co-ordination meetings జరిగిన తరువాతకూడ పరిస్థితి అట్లాగే ఉంటోందా? లేక, ఇటువంటివి పరిష్కారం చేయడానికి co-ordination meetings ఉపయోగ పడుతున్నాయా?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి:- చెప్పానుకదా ఉపయోగ పడుతున్నాయని, ఇటువంటి చాల లోపాలు co-ordination వల్ల తగ్గాయి.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నరసాపురి):- Co-ordination meetings planning కు సు బంధించే జరుగుతున్నాయి. Administration కు సంబంధించి జరగడం లేదు. డిపార్టుమెంటుల మధ్య co-ordination విషయమై ఏమీ జరగడం లేదు, Departmental works ఏ ఉన్నాయో, అంతా ఒక ఎజెండాగా తయారు చేసి work త్వరగా జరుగునట్లు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి:- Co-ordination కు సంబంధించిన ఈ సమావేశాలు purely official meetings. వాటి విషయం గోపాల కృష్ణయ్యగారికి అంకగా తెలియక పోవచ్చును.

Answers to Assembly Questions in Telugu

412—

*995 Q. Sri B. Sankaraiah: Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

whether the Government propose to take steps to obtain answers from the Departments in Telugu to the Assembly questions from the next session onwards?

Sri N. Sanjeeva Reddy: At present many of the Ministers are already answering the questions especially supple-

mentary questions in Telugu. The Departments of the Secretariat are now working in English as it is the official language of the State and as such answers for the starred or unstarred questions are being received in English. From the administrative and practical points of view there are no Telugu Typewriters and Telugu Typists and as soon as these problems are solved it will be possible to give the answers in Telugu as are now being given by most of the hon. Ministers.

(శ్రీ) బి. శంకరయ్య :- ఇప్పుడు ఆ విధంగా ఉన్న ఇబ్బందులు పొగొట్టడానికి ప్రయత్నం వదిలించి చర్యలు తీసుకున్నది ' దీనిని పరిష్కరించడానికి ఎంత కాలము పడుతుంది ?

(శ్రీ) ఎన్. సుబ్బారెడ్డి :- ఆ చర్యలను గురించి రిపోర్టు ప్రకటనలో ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఆది కూడ పబ్లిష్ చేస్తుంది.

*Introduction of Telugu in the Administrative Work
at the District-Level*

413—

*996 Q. **Sri B. Sankarayya** : Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

whether the Government propose to take steps to conduct in Telugu all the administrative work at the district level?

Sri N. Sanjeeva Reddy : The Government have appointed a Special Officer for the purpose of going into the entire question of introducing progressively Telugu as a medium of correspondence in this State. He visited Madras State to study the progress made by that State in the introduction of Tamil as Official Language there. He is now engaged in formulating proposals in this regard for taking further action in our State.

(శ్రీ) బి. శంకరయ్య :- భాషా రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రదేశం ముందడుగు వేసి పని చేస్తోంది. అన్ని రాష్ట్రాలకు ఆదర్శంగా మనం తెలుగులోనే పరిపాలన నడుపుకోవడానికి, అందుకు తగిన చర్యలు త్వరగా తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తారా ?

(శ్రీ) ఎన్. సుబ్బారెడ్డి :- While thanking him for the compliment, తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము.

(శ్రీ) పిల్లలమల్లె రెంట్ ట్రస్టు :- నమాధారం చేయించి మార్గమును తెలుగు తెలుగులో ప్రైవైటైజ్డ్ అయ్యి ఉన్నాము కనుక ప్రియల జవాబును తెలుగులోనే ఇవ్వడానికి administrative inconvenience ఉన్నదని చెప్పారు. ఈ కొరత ఎప్పటికీ వీరుతుంది? తీర్మానానికై మార్గం ప్రస్తుతం ఆలోచించిందా?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి :- ప్రైవైటైజ్డ్ అయి improve చేయడానికి ఏదో కమిటీ వేశాము. స్పెషలాఫీసరు ఏదో చర్యలు తీసుకుంటున్నాడు, చేసే technical man ను కాను ఏవో చర్యలు తీసుకుంటున్నారని చెబుతున్నాను.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :- ఆంధ్రదేశంలో తెలుగు ప్రైవైటైజ్డ్ అయి రెండు రకాలుగా ఉన్నాయి. ఈ రెండింటిలో దేనిని recognize చేయాలని అనుమానం పడకుండా బదులు రెండింటిని కూడా recognize చేసినట్లయితే రెండు ప్రైవైటైజ్డ్ field లోనికి వస్తాయి; వాటిలోనే లెక్కికలు పరీక్షలు పెట్టినట్లయితే ప్రైవైజ్డ్ అవుతారు. ఈ రకమైన ఆలోచన చేస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి :- నిజమే ననుకోండి, రెండింటిలో ఏది బాగున్నదో ఆలోచించాలి. అందులోని మంచిని ఇందులోని మంచిని ఏది సమన్వయ పరచినట్లయితే better typewriter ను తయారు చేయడానికి పిలపుతుండేమా! ఇది అంతా technical matter, administrative matter కాదు. తెలిసినవారేమైనా సలహా ఇస్తే అంగీకరిస్తాము.

(శ్రీ) ఇ. చిన్నప్ప (మహబూబ్ నగర్) :- ఈ కమిటీ నివేదిక ఎప్పుడు సమర్పించ బడుతుంది?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి :- కమిటీ ఏమీ లేదు. మద్రాసులో మాదిరిగానే ఒక స్పెషలాఫీసరును వేశాము. వారు మద్రాసులో ఏమి జరుగుతున్నదనే విషయం ఇక్కడ ఎట్లా మారినట్లే బాగుంటుందనే విషయం ఆలోచిస్తారు. తరువాత లిపి సంస్కరణ కమిటీ అని ఒకటి వేస్తాము. తెలుగు లిపిని కొంచెం సంస్కరించినట్లయితే ప్రైవైటైజ్డ్ అయి easy గా ఉంటుండేమా. ఇప్పుడు క్రొత్త ప్రైవైటైజ్డ్ అయి recognize చేసే బదులు లిపి సంస్కరణ జరిగితే సులభంగా ఉండవచ్చును. ఇవన్నీ ఆలోచనలో ఉన్నాయి. వెంటనే decisions తీసుకునే విషయాలు మాత్రం కావు.

(శ్రీ) పి. గున్నయ్య (పాపవట్నం-రిజర్వడు) :- ప్రభుత్వం వారి దయ వలన జిల్లా పరిషత్తులు మొన్ననే ప్రారంభించబడ్డాయి. జిల్లాపరిషత్తుల తెలుగులోనే మొదటి దారికి తెలుగులోనే నోటీసులు, ఎవండా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం వారు ఆలోచనచేస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవరెడ్డి :- అన్నీ తెలుగులో ఇవ్వాలనే ప్రయత్నం. అది ఫలించి నపుడు జిల్లా తెలుగులోనే కాక తాలూకా తెలుగులోను అన్ని తెలుగులోను తెలుగునే పెడతారు.

(శ్రీ) సి రామంగార్లు (ధర్మవరం):- తి పి సంస్కరణ కమిటీ వారు రిపోర్టు ఇచ్చే వరకు తైపురైటర్లు సంస్కరణకు ఆసోయించికి ఉన్నట్లు పులు చేస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. సుబ్బారావు :- ఆ తొంకరలో తైపురైటర్లు అవుతుంది నే నాయం లేదు. తి పి సంస్కరణ అయిన తరువాత తైపురైటర్లు పుంయుం పుంకొవడం మంచిదిని నాశాసనం. We will convey that to the concerned people.

(శ్రీ) ఎ. సుబ్బారావు :- ఉపయోగం :- ఇంగ్లీషు పదాలను తెలుగు చేయడానికి ఏమలా తుగరడం లేదని చెప్పారు. తెలుగును ఇంగ్లీషు చేయడంలో కూడా అనే ఏమలా ఉంది. తెలుగు పదాలను ఇంగ్లీషు లోనుదేని ఎట్లా చేస్తారు. ఇంగ్లీషుకు తెలుగు లోనినుపుడు తెలుగును ఇంగ్లీషు మాట్లాడం ఎట్లా తెలుస్తుంది?

(శ్రీ) ఎన్. సుబ్బారావు :- చదును గుంకతి నేను చెప్పనేలేదు. సర్దుమాలో ఏమనా కష్టాలుంటే రద్దీమా వేసేవారు బంధకడతారు మోలా సాపా గారికి నాకుం బంధ ఉండగు

(శ్రీ) కె. గుమ్మరావు (సింపుల్ బరరర్):- తెలుగు అధికార భాష అంటున్నాగా ఇంగ్లీషునుంచి తెలుగు లోనికి తర్దుమా అయిచట్టాలను సరిట్టిన తెలుగులో తర్దుమా కావడానికి చుస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. సుబ్బారావు :- పారికి నచ్చిన భాషలో చేస్తున్నారు. సరిట్టిన భాష అంటే కొంక కష్టమేమో అనుకుంటాను.

(శ్రీ) ఎన్. వెంకయ్య (వర్గంకి):- అధ్యక్షా, తి పి సంస్కరణ కమిటీ రిపోర్టు ఎప్పుడు వెలువడు తుండో చెప్పగలరా?

Sri N. Sanjeeva Reddy :- Separate question, Sir.

(శ్రీ) పిల్లలమ్మి వెంకటేశ్వర్లు :- తి పి సంస్కరణ వచ్చేటప్పటికి చాల కాలం పట్టవచ్చు. అంతవరకు తైపురైటర్లు రాకపోతే ఆ కారణం వల్ల administration ఇంగ్లీషులోనే రిగే ప్రమాదగమాడ ఉంది. తి పి సంస్కరణ దీర్ఘమైన పెర్గ subject కనుక దానిని అట్లా అప్రేపెట్టి absolute development అసాధ్యము కనుక ఇప్పుడున్న రెండు తైపురైటర్లను recognize చేసి తెలుగులో పరిపాలన ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం తగు ప్రగ్ధ వహిస్తుందా?

(శ్రీ) ఎన్. సుబ్బారావు :- వారు చాల చేస్తారు. మరచి పోయినాము. కాని అలోచిస్తాము.

(శ్రీ) ఎం. వాగిరెడ్డి (మాచర్ల):- తైపురైటర్ల యిబ్బంది కలుగుతుం దన్నారు. కాని తైపురైటర్ల అవసరం లేని సందర్భములలో అనగా తాలూకా ఆఫీసునుండి పంచా యతి బోర్డు ప్రెసిడెంటుకి, డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు నుంచి టీచర్లకు వ్రాసి పంపేటప్పుడు కూడ ఇంగ్లీషులోనే వ్రాస్తున్నారు వాటి సైనా తెలుగులో పంపడానికి చరగ్ధ తీసుకుంటారా?

(శ్రీ) ఎన్. సుబ్బారావు :- మన అధికార భాష యింకను ఇంగ్లీషే. English is still the official language. మన అధికార భాషను తెలుగుగా మార్చినప్పుడు

హాసినది, టైపు, అచ్చుపేసినవి అన్నీ తెలుగులో వస్తాయి, ఇంట్లో అధికారి భాషగా ఉన్నప్పుడు ఏదో paper తెలుగులో రాలేదంటే నేను పది చెప్పాను.

(శ్రీ) బి. శంకరయ్య:— ఈ విషయంలో యితర రాష్ట్రాలు ఏచర్యలు తీసుకున్నారో ఆలోచించి తెలుగును త్వరలో అధికారభాషగా చెయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా ?

(శ్రీ) ఎన్. సంజీవ రెడ్డి:— ఒక Special Officer ను జేయమన్నారు. వేశాము, మదరాసుకు పోయి చూచిరమ్మన్నాము. ఆయనచ్చి పదిరోజుల పాటు చూచి తిలుసుకొని వచ్చినారు.

Inam Villages in Udayagiri Taluk

414—

*548 Q. *Sri K. Venkata Reddy [Put by Sri S. Vemayya (Buchireddypalem—Reserved)]:* Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have taken over the inam villages of Venkatampet, Gangulavari Cheruvupalli in Udayagiri taluk, Nellore district ;

(b) if not, the reasons therefor; and

(c) who is collecting the land revenue and who is responsible for the repair of tanks in the said villages ?

The Minister for Revenue (Sri K. V. Ranga Reddy) :

(a) and (b) The villages were taken over in 1952, but were returned to the landholders subsequently, as the Estates Abolition Tribunal held them to be not inam estates.

(c) The question of collection of land revenue by the Government does not arise as the villages are not Government villages now. The landholders concerned are responsible for the repair of the tanks.

(ఎ) మరియు (బి) 1952 వ సంవత్సరంలో ఆ గ్రామములు స్వాధీనపరచు కున్నారు. కాని ఎస్టేటు రద్దు ప్రతిబంధనలువారు ఇనాములు ఎస్టేటులు కాదని ప్రకటించిన పిమ్మట ఆ గ్రామములు భూమిదారులకు తిరిగి యిచ్చివేయడమైనది.

(సి) అవి యిప్పుడు ప్రభుత్వగ్రామాలు కావు. కనుక ప్రభుత్వము భూమి శిస్తు వసూలు చేయుట అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. వాటికి సంబంధించిన భూభామందులు చెరువుల మరమ్మత్తుకు బాధ్యత వహించుదురు.

(శ్రీ) బి. శంకరయ్య:— 1958 వ సంవత్సరపు సవరణ చట్టం ప్రకారము ఎస్టేటులుగా ప్రకటించడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచించినదా ?

(శ్రీ) కె. వి. రంగా రెడ్డి:— ఆలోచిస్తున్నది. ఈవిధముగా ఏవైతే ఎస్టేటులు గా ప్రకటించే అవకాశం ఉందో పరిశీలుస్తున్నది.

Ceilings on Houses

415—

*890 Q. *Sri M. Baga Reddy (Zahirabad)*: Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

whether it is a fact that the Government propose to impose ceilings on the number of houses owned and the amount of rent earned in the big cities of the State on the analogy of landed property?

Sri K. V. Ranga Reddy: No, Sir, లేదండీ.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— ఖాములకు సంబంధించి పెద్ద ఖాస్వాములున్నారనీ, వ్యత్యాసాలుండ కూడదనీ ఆలోచించి ceiling పెట్టినప్పుడు అదేవిధముగ పెట్టాలలో పెద్ద పెద్ద ఇండ్లున్నవారు ఎంతోడబ్బును నిలువచేస్తూ ఉండగా లక్షలమంది నిలువ నీడలేక బాధపడుతున్నారనే అంశం ఆలోచించి ఇండ్లకు కూడ ceiling పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:— రెండింటికీ సంబంధంలేదు. ఖామి దైవికంగా వచ్చింది. కొందరి స్వాధీనంలో ఎక్కువ ఉండగా మిగిలినది మాత్రమే దొరుకుతుంది. ఇండ్లు మనము కట్టినవి. ఇండ్లపై ceiling పెట్టకుండా లేనివారికి ఇళ్ళు కట్టియిచ్చే అవకాశంఉంది. అందుచేత ఇండ్లమీద ceiling పెట్టేవిషయం యింతవరకు ఆలోచించలేదు.

శ్రీ బసవ మానయ్య (ఆందోల్):— ఇక ముందైనా ప్రభుత్వానికి ఆ ఆలోచన ఉందా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:— ప్రస్తుతము లేదు. నేను సీనియర్ మంత్రి కాదు జాలను.

శ్రీ ఎం. సత్యనారాయణరాజు (చీపురుపల్లి-జనరల్):— Buildings దైవికంగా వచ్చినవి, lands రాలేదు అన్నారు. దైవబలం లేనిచే పవిత్రమగు. కొంటే గాని ఖాములు కూడా రావు. ఖాములకు ceiling పెట్టి buildings కు ceiling పెట్టక పోవడం సబబు కాదు. ... ఆ ప్రకారముగా.....

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:— నేను అట్లా అనలేదు. నేను అన్నదానికి వ్యతిరేకంగా అర్థం చేసుకున్నారు. ఖాములు దైవికంగా వచ్చినవనీ, ఇండ్లు మనం నిర్మించినవనీ మనవి చేశాను.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:— ఇండ్లు చాల ఉండడం అక్రమ ఆర్జనవల్ల కావచ్చు. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని అయినా ప్రభుత్వం ceiling పెడతారా?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:— అక్రమంగా ఆర్జించితే దానిని తొలగించడానికి చట్టాలున్నాయి. చట్టరీత్యా తొలగించవచ్చు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— దైవికంగా వచ్చినవి అనే సిద్ధాంతాన్ని వదిలేసి Socialistic pattern of society ని ఒప్పుకొన్నప్పుడు ఒకరికి 20 నుండి 40 వరకు

ఇండ్లపైన అద్దెల రూపంలో లక్షల కొలది ఆదాయం వచ్చుచుండగా అసలు ఏమీలేనివారున్నారుని గుర్తించి ceiling పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా?

(శ్రీ) కె. వి. రంగారెడ్డి:- Socialistic pattern of society రావాలని Housing వద్దటి ఏర్పాటును ప్రభుత్వము అంగీకరించి లేనివారికి ఆరోగ్యకరమైన ఇండ్లు కట్టిస్తున్నది. ఈ విధముగా కట్టించి Socialistic pattern of society ని నిర్మిస్తున్నది ప్రభుత్వము. అయినప్పటికీ సమస్య పరిష్కారం కాకపోతే ఇండ్లపై ceiling పెట్టవలెనో లేదో ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది.

Lanka Lands to F. L. C. Societies

416—

*1093 Q. Sri S. Kasi Reddy (Put by Sri V. Visweswara Rao): Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether any proposal is under consideration of the Government to give lanka lands to F.L.C. societies on ryotwari rates; and

(m) if so, when?

Sri K. V. Ranga Reddy: (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

(ఎ) పరిశీలనలో లేదు.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(శ్రీ) వి. విశ్వేశ్వరరావు:- పరిశీలనలో లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు—కాని యిదివరకు ఆనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వ దృష్టికి యీ విషయం తీసుకు రావడం, అప్పుడప్పుడు అంకభూములపైన lease rates పెంచడం జరుగుతూ వచ్చింది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని రైత్యుల పట్టాలు యివ్వడానికి ఇప్పుడైనా ఆలోచిస్తారా?

(శ్రీ) కె. వి. రంగారెడ్డి:- అంకభూములలో ఎప్పుడుకూడా సేద్యానికి అవకాశం ఉండదు. దానినిబట్టి పట్టాయిచ్చే విలువేదు. ఎప్పుడైతే సేద్యానికి అవకాశం కలుగుతుందో అప్పుడు దాంట్లో ఎక్కువలాభం వస్తుంది కనుక సామాన్యమైన పన్నులపై పట్టాయిస్తే అదికూడా సమంజసము కాదు. అందుకొరకు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో అది పట్టా యివ్వడానికి విలువేదు,

(శ్రీ) జి. నాగేశ్వరరావు (రాజోలు-జిల్లెట్):- ప్రశ్నలో పట్టా యివ్వాలని లేదు. రైత్యుల రేటుకి యిస్తారా అని ఉంది. రైత్యుల రేటుకాకుండా మూడుసంవత్సరాల సగటురేటు చాలా పెద్దరేటు. ప్రతి సంవత్సరం వరదలలో అంక పంటలు పూర్తిగా సావయితీలన్ని వట్ల పడుతున్నవి. కనీసము రైత్యుల రేటుకి యిస్తే ప్రభు

త్యానికి ఎక్కువ regular గా ఆదాయం వస్తుంది. సొసయటీలకు మిగులుతుంది. ఆదాయం వేల రూపాయలకి పైగా ఉంటుంది. ఇది ఎంతో మంచిది. అలాగే సొసయటీలకు ఆదాయం ఎంతో ఎక్కువగా ఉంటుంది. అలాగే సొసయటీలకు ఆదాయం ఎంతో ఎక్కువగా ఉంటుంది.

(శ్రీ) కె. వి. రంగారెడ్డి:- అదేవిషయం చెప్పాను. పట్టాపేరు లేకుండా ఉండవచ్చు. రైత్యానికి శిస్తుపైన యిస్తు వట్టా యిచ్చినట్లువుతుంది. దానివల్ల నష్టం అని చెబుతున్నాను. కొన్నిసార్లు రైతుకి నష్టం కావచ్చు. కొన్నిసార్లు ప్రభుత్వానికి నష్టం కావచ్చు. పట్టా శిస్తుపైన యిచ్చినట్లయితే వారికి ఒకప్పుడు, ప్రభుత్వానికి ఒకప్పుడు నష్టం కనుక ఆటోమేట్ చేయాలి.

(శ్రీ) ఎం. నాగిరెడ్డి:- లంకాపూములు lease కి యిచ్చినచోట మూడవవంతు మిగులు రైతులకు వేరేవిషయం జరుగుతున్నది. అదిరద్దుచేసి సొసయటీలకు మిగులును. ప్రయత్నం చేస్తారా?

(శ్రీ) కె. వి. రంగారెడ్డి:- ఇచ్చినవి సొసయటీలకు యిస్తున్నాయి. కొంత భాగము వేలము వేస్తున్నాయి. ఆవిధానం యిప్పుడు అమలులో ఉంది. అది గరిష్ఠమైన విధానము కాదని ప్రజలకు నష్టం ఉందని ముఖ్యమంత్రి అప్పుడు ప్రకృత్యం ఆలోచిస్తుంది.

(శ్రీ) ఎం. నాగిరెడ్డి:- రైత్యానికి శిస్తుకి యివ్వడానికి వీలులేదని చెబుతున్నారు. పోనీయండి. కనీసం రైత్యానికి శిస్తుమీద రెండురెట్లు కట్టమని ఏర్పరిచే సొసయటీలకు కొద్దిగానే నా మిగులుతుంది. అదే నా ఆలోచనారా?

(శ్రీ) కె. వి. రంగారెడ్డి:- రైత్యానికి పద్దతి లేదు కనుక గత average రెంటుకొని వారికి యిస్తున్నారు. వంటలు బాగా పండిన తరువాత రెండుకు వ పెంచితే ఆకారణంవల్ల lease rate 20% పెంచుతున్నారు. ఈ విధముగా అప్పటి పరిస్థితులను బట్టి హెచ్చుగాను తక్కువగాను చేస్తున్నారు.

Cultivation of Tank-Bed Lands in Kolleru Lake

417—

*1365 Q. Sri B. Srirama Murthy [Put by Sri A. Yeruku Naidu(Salut-General)]: Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government decided to start cultivation of about 2,000 acres of tank-bed in Kolleru lake on the basis of co-operative farming; and

(b) if so, the details thereof.

Sri K. V. Ranga Reddy : (a) The answer is in the affirmative.

(b) An extent of Ac. 1,107-25 cents of Kollair lake bed-lands in Agadallanka village, Eluru taluq in West Godavari district and an extent of Ac. 1,161-76 cents of Kollair lake bed-lands in Bhujabalapatnam village, Kaika-

lur taluq in the Krishna district have been leased out in favour of the Co-operative Collective Farming Society, Thokalapalli and the Bhujabalapatnem Co-operative Collective Farming Society respectively for a period of five years from Fasli 1308.

(a) వాస్తవమే.

(b) పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఏలూరు తాలూకా యొక్క అగడాలలంక గ్రామానికి చెందిన 1107 ఎకరాల కొల్లెటి భూమిని లోకలికల్లి సహకార ఉమ్మడి వ్యవసాయ సంఘానికి, కృష్ణా జిల్లా గుజబల పట్టణానికి చెందిన 1101 ఎకరాల 76 సెంటు కొల్లెటి భూమిని గుజబలపట్టణ సహకార ఉమ్మడి వ్యవసాయ సంఘానికి 1968 ఫసలి నుండి క సంవత్సరముల పాటు కేటకు యివ్వబడింది

శ్రీ ఎ. ఎరుకునాయుడు:- కౌలదారులు ఎంతమంది గౌతారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:- ప్రత్యేక ప్రశ్న వేరూరి

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:- కృష్ణా జిల్లా వైకాపా దా గాకాకు చెందిన భూమి కేటకు కివ్వబడిందని తెప్పారు. రైతులకు ప్రభుత్వ మెంత పెట్టుబడి పెట్టింది ఎంత ఆదాయము వచ్చింది ఆ వివరాలు బుతారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:- పున్న వివరాలు యిచ్చాను. యింకా వివరాలు కావలసిన ప్రత్యేక ప్రశ్న వేరూరి.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు:- 1100 ఎకరాలు యిచ్చారని మంత్రిగారన్నారు. కొల్లెటికి సంబంధించిన సూచి యింకా ఉంది. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోను కృష్ణా జిల్లాలోను ఎంతా అనేక స్టేట్ లు చాల దగ్గరలో ఉన్నవి. మిగిలిన భూమిని కూడ ఆ స్టేట్ కివ్వడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:- సాధ్యమయినంత వరకు స్టేట్ లి కివ్వాలనే ప్రభుత్వోద్దేశము.

శ్రీ వి. గార్లయ్య (గుడివాడ-గిజిగ్గుడు):- గుజబల పట్టణము లోను లోకలికల్లిలోను పెట్టిన ఊకల్పై పంపింగు పట్టణము యితర స్టేట్ లిముముకు కూడ విస్తరింప చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:- ఇప్పుడు ఏ స్టేట్ లికి ఏ స్టేట్ లికి యిస్తున్నాము యితర వర్గములగు సూచి ప్రభుత్వము గుంకా ఆలోచించలేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:- ఆ రెండు కో-ఆపరేటివ్ సంఘాల కివ్వగా మిగిలిన భూమిని ఇంజను దారులనే వాధ్యవర్తుల గారూ చేరులచ-నికీ ప్రభుత్వము పూనుకొంటున్నది. ఆ విధానము మాన్పించి స్థానిక రైతులు స్టేట్ లిలను పెట్టుకొంటే రిజిస్టరు చేసి వారి స్థారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:- స్టేట్ లి కివ్వాలనే ప్రభుత్వము అలోచన. స్టేట్ లిలు స్వయముగా చేయాలి స్టేట్ లి తీసుకొని చేరే వ్యక్తులకు యిస్తు

న్నట్లు తెలుస్తున్నది. అట్లా వ్యక్తుల కిచ్చినట్లు తెలిస్తే ప్రభుత్వము విచారణ చేస్తున్నది.

Construction of a New tank Near Kondampalli, Hamlet of Rampuram

418—

*586 Q. *Sri A. Chitambara Reddy [Put by Sri N. C. Seshadri (Rayadurug)]* : Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

whether any investigation has been done to construct a new tank near Kondampalli, hamlet of Rampuram, Penukonda taluk, Anantapur district?

The Minister for Public Works (Sri J. V. Narasinga Rao) : Yes. Preliminary investigations have been completed.

(Question No. 419 was not put and answered. The question and answer are printed at the end of proceedings).

Refusal of the Mysore Government to Give Tungabhadra Water to Alampur and Gadwal Taluks

420—

*728 Q. *Sri Baswa Maniah (Put by Sri V. Visweswara Rao)* : Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Mysore Government rejected to give Tungabhadra water for Alampur and Gadwal taluks of Mahabubnagar district ; and

(b) is it also a fact that 70,000 acres of land will go waste if water is not supplied?

Sri J. V. Narasinga Rao : (a) Unfortunately, the Mysore Government, have so far, not agreed to the provision of irrigation to areas in those two taluks from Tungabhadra Project as visualised by the former Hyderabad Government. At the last Inter-State Conference held at Hyderabad in November, 1959 it was decided that this matter be further discussed between the Ministers in charge of Irrigation and Power of the two States and that the Union Minister for Irrigation and Power be invited by the two Ministers to be present at their discussion and assist them in reaching an agreement.

(b) There is no other source of irrigation for these dry lands except from the Tungabhadra Left Bank Canal.

(శ్రీ) బసవ మాసయ్య :- అధ్యక్షా, 18 నవంబరున మైసూరు ముఖ్యమంత్రి గారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు, కేంద్ర యిరిగేషన్ మంత్రిగారు, మాట్లాడుకొని తీసుకొనిన నిర్ణయాలు ఏవీటో తెలుపుతారా ?

(శ్రీ) జె. వి. నరసింగరావు :- తీసుకొన్న నిర్ణయాలు చదివాను. రెండు రాష్ట్రాల యిరిగేషన్ మంత్రులు, కేంద్ర ప్రభుత్వపు మంత్రి అందరు కలిపి సంప్రతింపులు జరిపి ఏదయినా నిర్ణయము తీసుకొనడానికి ప్రయత్నము చేయాలి.

(శ్రీ) బసవ మాసయ్య :- దీనిని రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చడానికి బహుకొన్నారు. అప్పుడ రెండవ ప్రణాళిక అంతంకాబోతున్నది, ఇంకా ఆలోచనలో వున్నదని చెప్పారు. సూచించుకుంటే ఇంకనీరు మైసూరు ట్రాన్స్మిషన్ అయి కాగితాలు అక్కడ కాల్యారని వదంతి వుంది. ఆసలు ఎంత తొందరలో చేస్తారో చెబుతారా ?

(శ్రీ) జె. వి. నరసింగరావు :- మొదటి ప్రణాళిక కాలములో హైదరాబాదు ప్రభుత్వమే వుంది. రెండవ ప్రణాళిక ప్రారంభ మయ్యేటప్పటికి హైదరాబాదు ప్రభుత్వమే వుంది. ఆ ప్రణాళికలు తరువాత వచ్చినవి కావు. హైదరాబాదు ప్రభుత్వము రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నిష్కర్షగా చేర్చలేదు. ప్లానులో మాత్రము వుంది. 141 వ మైలు వరకు మొదటి దశ అని, తరువాత పాడిగించ వచ్చునని దానిలో స్పష్టముగా వుంది. వారు కాగితములు కాల్పనారా లేదా అనే విషయము ఇక్కడ చర్చించటము అంత మర్యాదగా వుండదనుకొంటాను.

(శ్రీ) ఎమ్. బాగారెడ్డి :- తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు నిర్మించే టప్పుడు హైదరాబాదు, మరియు మైసూరు ప్రభుత్వములు ఈ నీటి పంపుదల విషయములో ఒక అగ్రిమెంటును వచ్చి వుండవచ్చు. ఆ అగ్రిమెంటులో అలంపురము. గద్వాల తాలూకాలకు నీళ్లయిచ్చే ఆలోచన ఏమైనా వున్నదా ?

(శ్రీ) జె. వి. నరసింగరావు :- ఆ అగ్రిమెంటులో సాలానా వరకు అని లేదు. ఇంక నీరు అని ఉంది. 100 t.m.c. అని వుంది. 141 వ మైలు వరకు ఆ నీరు సరిపోతుందని వారు అంటున్నారు కానీ పేటరన్ ను బట్టి 70 వేల ఎకరాలకు నీరు సరిపోయేటట్లు వుందని మన మంటున్నాము. దాని మీద ఒక నిర్ణయము తీసుకొంటాము.

(శ్రీ) ఇ. చిన్నప్ప :- ఈ చర్చల కొరకు తేది ఏదయినా నిర్ణయించ బడినదా ? కనీసము ఈ సంవత్సరము లోపలయినా ఈ చర్చలు పూర్తి అవుతాయా ?

(శ్రీ) జె. వి. నరసింగరావు :- ప్రయత్నము చేస్తాము కేంద్ర మంత్రిగారికి తీరిక వుండాలి. మైసూరు మంత్రిగారు కాంగ్రెసు సమావేశాలకు సంబంధించిన వ్యవహారములో మునిగి వున్నారు.

(శ్రీ) డి. కె. సత్యారెడ్డి (గద్వాల) :- రెండవ ప్రణాళిక పూర్తవుతున్నది. 31 వ ప్రణాళికలో అయినా గద్వాలకు నీరు వస్తే అయ్యేటట్లు చూస్తారా ?

(శ్రీ) జె. వి. నరసింహారావు - గొప్ప వేగంగా ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ప్రయత్నములో ఈ మీమి చేదు. కావలసిన record ను కొంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి తీసుకొని కొంద్రమంత్రో పాటు మొదలుగు మంత్రులను కలుసుకొని సంప్రదింపులు మరియొకటి తీసుకొంటాము.

(శ్రీ) బసవ మూసయ్య, అధ్యక్షా ఇవే స్థానంలో పూని చెప్పింది. కృషిలో వున్నదంటే Sanction అయి ఒక్కొక్కరికీ తగువారితో పూనులో వెళ్ళాలని పోతే స్థానంలో చిగ్గింది. ఇప్పుడు కాగితాలు ఎక్కడికి పోయినవో చెప్పింపు అంటున్నారు (1) వేల ఎకరలకు గిగు సరిగిరా చేయబడుతుందిని పూనులో పుడి క్షేపణ ప్రయత్నము మీద ఎక్కడి తీర్మానం వచ్చిందో తెలుసుకోవాలి. అక్కడి ప్రజలకు ఈ సీటినున్నట్లు జీవనంబంధ సమస్యగా వుంది.

(శ్రీ) జె. వి. నరసింహారావు - బసవ మూసయ్య గారు ఎటు చెప్పినది సరిగా వినలేదనుకొంటాను కాగితాలు కాబపోయాయిని గాని, తేగనిగాని నేనేమీ చెప్పలేదా. ఇది రెండు రాష్ట్రములను సంబంధించిన సమస్య కనుక చాల మర్యాదగా ముచ్చటించుకొనాలి. ఎక్కడనుండి పరిష్కారము కారనింపిందో అప్పుడే మధ్యపరిష్కారమును వదిలిపెట్టాలి. ఎవరినో మధ్యవర్తిగా పెట్టి వారికి ఈ సమస్య వదిలిపెట్టే బాధలు ఆ మధ్యవర్తిలో పాటు ఈ రెండు రాష్ట్రాల మంత్రులు కూర్చోని సంప్రదింపులు జరుపుకొని నిర్ణయించుకొనడము మంచిది. బసవ మూసయ్య గారు ఆ ప్రాంతమువారు కాదు కాబట్టి పేపర్లలో చూసి 7 వేల ఎకరాలని, 70 వేల ఎకరాలని వాగిసి ఉండవచ్చు.

(Question No. 421 was not put and answered. The question and answer are printed at the end of the proceedings)

Horticultural Research Station on Tirupathi Hills

422—

*380 Q. *Sri P. Kodandaramiah (Put by Sri N. C. Seshadri)* - Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state.

(a) why the scheme for establishing a sub-humid tropical horticultural research station on Tirupati hills was proposed to be dropped from the Plan (vide page 42 of the book "Second Five-Year Plan Programme 1958-59"); and

(b) whether it is a fact that the station if started, would serve many pilgrims of different places?

The Minister for Agriculture (Sri P. Thimma Reddy):

(a) The Indian Council of Agricultural Research's sanction of funds for the scheme was received late in February, 1959 and there were no adequate funds to put the scheme

in operation in 1958-59. Hence the scheme was dropped from the Plan for 1958-59. However, the question of sanctioning the scheme and making provision for it in the Plan for 1959-60 is under the consideration of the Government.

(b) Yes.

(శ్రీ) యం నాగిరెడ్డి, 1958-1959 ఆఖరులో వచ్చి ది కను అప్పుడు పేలు కాలేదని మంత్రిగారు తెల్పారు. 1959-60 సంవత్సరంకొరత ఇంక మూడు నాలలో పుంత్త కావస్తున్నా దంకా approve చేసుటం consideration లో ఉంది అంటున్నారు అసని ఎప్పుడు పు ర్తిలవు మంత్రి చెప్పగలరా ?

(శ్రీ) పి తిమ్మారెడ్డి, గది మన సంబంధించిన వ్యవహారం కాదు, Government of India వారి Indian Council of Agricultural Research ఆ వ్యవహారం చూసుకొంటుంది వారిపద్ధతుంజీ ఈ sanctions రావాలివలసి అనుచేర మనం ఎమీచేయటానికి ఏమిలేదు మన మరల మరల ప్రా నేవున్నా ము శ్వరలోనే sanction లయవ్వు వెంటనే take up చే టానికీపిలుంటుంది.

* * * *Central Oil Seeds Committee* * * *

423—

394 Q. Sri P. Rajagopal Naidu (Thavanampalle) : Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state.

(a) the amount allotted by the Central Oil Seeds Committee to the State for 1958-59, and

(b) the amount spent so far.

Sri P. Thimma Reddy . A statement is placed on the Table of the House

(STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE
LEGISLATIVE ASSEMBLY)

(Vide Starred Question No 394 of Sri P. Rajagopal
Naidu, M L A)

Details of amounts sanctioned by Indian Central Oil-seeds Committee during 1958-59 and amounts spent from their share.

(3)

S. No.	Name of the Scheme.	1958-59	
		Amount sanctioned by I.C.O.C. (share of I.C.O.C.)	Amount spent (share of I.C.O.C.)
		Rs.	Rs.
1	Castor Seed Distribution Scheme	32,281	22,753.00
2.	Scheme for castor cultivation in India	2,500	2,331.93
3.	Scheme for routine analytical work at Rajendranagar ...	5,510	5,120 00
4.	Establishment of Sesamum Research Station, Karimnagar	8,382	309.00
5.	Oilseed Extension Scheme ...	69,370	23,379.00
6.	Zonal Nucleus Seed Farm, Kosgi and Kadiri	14,260	12,121.00
7.	Regional Oilseeds Research Station, Kadiri (Anantapur district)	29,920	29,703.07
8.	Establishment of Arboretum of Oil bearing trees	7,000	4,199.00
9.	Scheme for research on pests of castor and other oilseeds (Part I)	4,373	1,962.00
10.	Scheme for research on diseases of castor and other oilseeds (Part II)	2,470	400.00
	TOTAL ...	1,76,066	1,02,278.00

Note: Items 2, 7 and 8 are entirely financed by the Indian Central Oilseeds Committee.

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు:- అయిదవ item లో 69,370 రూపాయలు కాంప్లెక్స్ చేసినట్లు 23,379 రూ. ఖర్చు చేసినట్లు చున్నది ఏవ పనులకు ఎంత ఖర్చు చేశారు?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి:- ఒక్కొక్క item క్రింద ఇంతింత ఖర్చు పెట్టాలని డబ్బును కేటాయించటం జరిగింది. ఎంత ఖర్చు పెట్టాలో అంతే ఖర్చు పెట్టటానికి ప్రయత్నించాము.

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు:- Oilseeds Extension Scheme అన్నారు. దానిలో దీనికి ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి:- కొత్తరకం వేరుసెనగ గింజలు, మాసెగింజలు కొని ఇతర ప్రాంతాలకు సరఫరా చేసి కొత్తరకం seed ను introduce చేయటానికి.

శ్రీ ఎన్. సి. శేషాద్రి:- Central Oilseeds Committee నుండి వచ్చే funds కేవలం research కే ఖర్చు పెట్టబడు తున్నదా? రెగ్యులేటెడ్ మార్కెట్స్ కొరకు బిల్డింగులు కట్టటానికి గోడౌన్స్ కట్టటానికి గ్రాంట్ల రూపంలో సహాయం చేయటానికి వీలుంటుందా?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :- ఇందులో చెప్పబడిన వాటికే ఖర్చు పెడుతున్నాము కాని మార్కెట్లకు, గోడౌన్స్ కు ఖర్చు పెట్టటం లేదు.

శ్రీ యం. సత్యనారాయణరాజు:- Central Oilseeds Committee వారు నరశిపర్సుంలో ఒక Research Station పెట్టాలనే proposal చేసినట్లు విన్నాము. అది ఎంతవరకు నిజము? నిజమైతే ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :- ప్రోత్సేక పశ్న వేయండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- కరీంనగర్ కు రి వేలూపాయలు allot చేస్తే దానిలో 300 మాత్రమే ఖర్చు చేయటం జరిగింది. Part I Scheme కు, Part II Scheme కు సగంకూడ ఖర్చు చేయక పోవటానికి కారణం ఏమిటో చెబుతారా?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :- Establishment of Sesamum Research Station, Karimnagar కు భూమి ఎక్సైజర్ చేయటమో లేక తగువెలలో భూమిని కొనటమో చేయాలి. ఒక సంవత్సరం భూమి ఏర్పరకపోతే ఖర్చు చేయటం తగ్గకుండు.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :- ఒక సంవత్సరంలో డబ్బు ఖర్చు చేయకపోతే దానిని మరుసటి సంవత్సరమునకు కేటాయిస్తారా? లేక అది ఖర్చు చేయకపోతే లాస్ అవుతుందా?

శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి :- మరుసటి సంవత్సరానికి మరల కేటాయిస్తారు.

శ్రీ పి. రామాచార్యు:- అనంతపురంలో ఆయిల్ సీడ్ తిప్పెర్ని స్టేషన్ వుంది. కాని దానికి ప్రభుత్వం ధనసహాయం చేయటంలేదు కనుక దాని మేనేజిమెంటు సైనికా తీసుకుంటుందా?

(శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి - 5) వివరాలు నా కళ్ల లోపు. ప్రశ్న ప్రశ్న వేస్తే వివరాలు చెప్పిస్తాను.

(శ్రీ యస్. నాగిరెడ్డి - 1) 1,00,000 గూపాయలు allot చేస్తే 1,00,000 గూపాయలు మూల్యం పుచ్చు కేసులు ఉరిగింది. మూల్యం అవసరం అంటే సంవత్సరం ఎంకా ఖర్చు చేయాలి అంటూ ఖర్చు చేశాము అని చెప్పారు. అంటే యింకా చేయవలసివీ లేక ఖర్చు కాలేదా? లేక అవసరం వుండినా సకాలం తో చేయలేక పోయామా?

(శ్రీ పి. తిమ్మా రెడ్డి - వీరు చెప్పిన గింజలు బాని దానిని distribute చేసిన పిదప మరల ఉప్పు సంపాదించటం జరుగుతుంది. ఎ సమయం త్వరగా అవసరం వస్తుందో అప్పుడే అప్పుడే కేసులు ఉరిగిపోతాయి అంటున్నారు. కేసులు ఎవరికీ వాగే చెప్పకపోతే సంవత్సరం చేయవలసిన అవసరం వుండదు. అప్పుడు అనుకోవడం ఖర్చు కాకుండా పోతుంది.

Godowns Under the State Ware-Housing Scheme

424—

*573 Q. *Srimati T. Lakshmikantamma (Khammam General)*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

the district-wise number of Godowns sanctioned in 1958-59 and 1959-60 for construction under the State Warehousing Scheme and their location?

Sri P. Thinma Reddy :

District.	1958-59 No. of godowns sanctioned.	Location.
Srikakulam	One	Amadalavalasa.
Visakhapatnam	One	Vizianagaram.
Cuddapah	One	Cuddapah.
Mahaboobnagar	One	Jedcherla.
District.	1959-60 No. of godowns sanctioned.	Location.
Krishna	One	Gudiwada.
Nellore	One	Nellore.
Chittoor	One	Piler.
Khammam	One	Khammam.

శ్రీ ఎన్. వి. రామారావు : State Ware-Housing Corporation అధ్యక్షులకు రాష్ట్ర పట్టణములలో గిడ్డంగులు రక్షణలకు మార్కెట్ల ప్రక్కనే కట్టాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యము ఉందా?

శ్రీ ఎ. రామారావు :- కానీ పట్టణ మార్కెట్లకు పరియాలలోనే కడు మార్కెట్లు. Central assistance కోసం కొన్ని వస్తున్నవి. ఎక్కడైతే ఈ గోడౌన్స్, గిడ్డంగులు కట్టాలని అనుకోవచ్చుమో అక్కడే రెగ్యులేటర్ మార్కెట్లను కూడా గర్బలోనే ప్రారంభించ బడగలవు.

Japanese Method of Cultivation

425—

*872 Q.Sri Md. Tahaseel(Pun by Sri G. Nageswara Rao): Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the acreage under the Japanese method of cultivation of paddy in Cherla Firka, Venkatapuram taluk, East Godavari District;

(b) whether any progress has been made there; and

(c) if so, if any scheme is under consideration to extend the same to the remaining areas also?

Sri P. Thimma Reddy : (a) The acreage under Japanese Method of Paddy Cultivation in Cherla Firka in 1958-59 was 93 acres

(b) For 1959-60 target of 150 acres has been fixed.

(c) There is no special scheme. Demonstration plots are being laid out. The entire taluk of Venkatapuram including Cherla Firka, is now covered by pre-extension block and the extension staff is concentrating their attention on this.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు : ఇప్పుడు పట్టణాలలో వని మల్కీగారు తెల్పారు. అయితే ఇంకవరకు శ్రీ రామారావు చేశావని చెప్పారు. మిగిలినవి ఈ సంవత్సరంలో కాని, వరుస సంవత్సరంలో కాని చేయవచ్చును. దీని కోసం రైతులకు విత్తనాలు ఇవ్వడం గల ఉపాధిగా ప్రభుత్వం ఏ ఏ పద్ధతి గురించే ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. రామారావు :- నిజాగా జామిన్ వుండి ఉచితంగా seed ఇచ్చి వుంటే వీటిని ఇస్తారు. అవనిన విస్తరించి extend చేసేటప్పుడు ఎరువును ఉచితంగా ఇచ్చి జననీస్ method కో వినిపాసుకు encourage చేస్తారు.

శ్రీ ఎ. నాగేశ్వరరావు :- ప్రామోట్ కోర్సు :- పబ్లిసి ప్రాంతాలలో గల ప్లాంట్ ఉచితంగా ఇవ్వటం ప్రభుత్వం అందువేల ప్రోఫుల్స్ సహాయం చేస్తుందా?

శ్రీ పి. అమ్మారెడ్డి :- సబ్బన్య ప్రాంతాలను ఆభివృద్ధిలోనికి తీసుకు రావటానికి ప్రోత్సేకంగా ఒక శాఖ వున్నది. అది కొన్ని లక్షల రూపాయలను ఖర్చు చేస్తున్నది. వ్యవసాయ శాఖ ద్వారా, ప్లానింగ్ శాఖ ద్వారా, ఎజిసి సెవలట మెంట్ శాఖ ద్వారా ఆభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి

House-Sites for Harijans of Jaggampet and Kothur Villages

426—

*331 Q. *Sri B. Subba Rao (Put by Sri G. Nageswara Rao)*: Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

whether it is a fact that assignment of the land allotted for the house-sites of Harijans of Jaggampet and Kothur villages, Peddapuram taluk, East Godavari district has been stayed under the orders of the Government?

The Minister for Education (Sri S. B. P. Pattabhirama Rao): Acquisition proceedings were stayed, Sir.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :- కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు :- 2 ఎకరాలపైన భూమి కావాలని దరఖాస్తు పెట్టినమాట నిజమే. కాని దానివల్ల దానికీకలిసివున్న భూమిగలభూమి మందుకు ఇబ్బంది వుంది. తన బిబ్బందులను తెలియజేస్తూ రోడ్డుకు అవతలనున్న భూమిని ఉచితంగా ఇస్తానని ఆయన పిటిషన్ ఇచ్చారు. మేము దానిని కలెక్టరుకు పంపాము. కలెక్టరు పరిశీలించి ఆయన చెప్పింది సజబుగా వుంది. ఆయన ఇస్తానన్న భూమే సీసుకొంటే లాభంగా వుంటుంది' అని చెప్పారు.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :- ఎవరు ఏ కారణాలను తెలియ నివళించటానికి పిలువేసి స్థలం ఇస్తే ఎలా? ఒక సంవత్సరం నుండి ఎమర్జెన్సీ క్లాజ్ ను అయినా apply చేసి ఎక్వైర్ చేస్తున్నాము కనుక దీనిని కూడ ఆ క్లాజ్ క్రింద ఎక్వైర్ చేసి వారికి ఇస్తే వారు సుఖంగా కాపురం చేయటానికి పిలుంటుంది. ఆ విధంగా చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు :- ఆలోచించే చేశాము. ఇక ఆలోచించటానికి పిలువేదు.

House-Sites for Harijans in Kurnool District

427—

*411 Q. *Sri P. Gunnayya*: Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the extent of land given to Harijans for house-sites in Kurnool district during 1958-59 and the amount of expenditure incurred thereon; and

(b) the taluk-wise number of villages in which the house-sites have been given?

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao : (a) An extent of Ac. 41-39 cents was acquired and an amount of Rs. 57,302-48 np. was incurred.

(b) Name of the Taluk.	Name of the village.
1. Kurnool	Orvakal, E. Tandrapadu, Nidzur.
2. Pattikonda	Khyrappala, Pandikonda.
3. Koilkuntala	Gundupapala.
4. Atmakur Sub-Taluk	Atmakur Mittakandala.
5. Dhone	Peapally.
6. Yemmiganur Sub-Taluk	Mittasompuram, Yemmiganur.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :- ఇప్పుడు 41 ఎకరాల భూమి ప్రభుత్వము హరిజనులకు ఇచ్చాము అని చెప్పితున్నారు. ఇది చాలా మట్టుకు మూడవ వంతు స్థల మేమో. ఇంకా హరిజనులకు ప్రభుత్వము నివాస స్థలం స్వాధీనం చేసుకోని వప్పటికి కూడా, 100 ఎకరకు వాళ్లకు నివాస స్థలాలు పంచి పెట్టలేదని నాకు వచ్చిన భోగట్టా ప్రికారం చెబుస్తున్నది. దానిని వెంటనే సంపకం చేసేటట్లు ప్రభుత్వము యోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు :- నాదగ్గర అటువంటి భోగట్టా లేదు. ఆ భోగట్టా నాకు పంపిస్తే, దానిని విచారణ చేయిస్తాను.

శ్రీ ఎస్. కె లింగం (నందికోట్ూరు-రిజర్వుడు) :- ఆత్మకూరు లో సుమారు 27 వేల రూపాయలు ఆ స్థలము యొక్క యజమానికి చెల్లించారు. కాని గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఆ స్థలం పైన, ఆ రైతు ఆదాయం పొందుతున్నాడు ఇంతవరకు ఆ స్థలం హరిజనుల ఇళ్ల స్థలాలకు గాను possession ఇవ్వలేదు. కనుక ఈ మొత్తాలను, ఆ మొత్తంలోనుంచి మిగిలినది దానిని ఆ రైతు refund చేసేటట్లు చేయడానికి ప్రభుత్వము ఉత్తరువులు ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు :- అధ్యక్షా, లింగంగారు ఇంతవరకు ఈ విషయం నా దృష్టికి తీసుకు రాలేదు. తీసుకువచ్చి ఉంటే, దానిని పరిశీలన చేసి తగిన ఏర్పాట్లు చేసేందుకు వీలుండేది. కాని ఇప్పుడు ప్రశ్న వేసినంత మాత్రాన ఆ విషయం గురించి చెప్పాలంటే, దాని భోగట్టా తేనిదే చెప్పటం సాధ్యం కాదు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :- కర్నూలు జిల్లా, మొత్తం ఆంధ్రదేశంలో పెద్ద జిల్లా. అలాంటప్పుడు 42 ఎకరాలేమో హరిజనులకు ఇచ్చామని, 50,000/- రూపాయలు ఖర్చు పెట్టామని అంటున్నారు. అది శ్రీకాకుళం జిల్లావంటి చిన్న

జిల్లాలో ఖర్చు పెట్టినంత కూడా లేదు. కాబట్టి ఇటుపైన అయినా మెచ్చు డబ్బు ఖర్చు పెట్టి ఈ సంవత్సరం కనీసం పంద ము రాలైనా ఆ జిల్లాలో హరిజనులకు ఇచ్చేటట్లు ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు :- కర్నూలు జిల్లా population 16 లక్షలైతే, శ్రీకాకుళం జిల్లా population 18 లక్షలు ఉన్నది ...

Regional Film Library.

428—

*561 Q. *Srimati T. Lakshmikantamma (Khammam-General)* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the State Government decided to open a regional film library in the Andhra Region ; and

(b) whether the Government will be pleased to place on the Table of the House a brief report on the working of the Film Library intended to serve schools in Telangana?

The Minister for Education (Sri S. B. P. Pattabhirama Rao): (a) The answer is in the affirmative.

(b) A brief report is placed on the Table of the House.

REPORT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Legislative Assembly Question (Starred) No. 561.

Prior to the formation of Andhra Pradesh, there was no Central Film Library in the Education Directorate of the former Hyderabad Government. After the formation of Andhra Pradesh, the films and filmstrips required by Schools in the State were being loaned from the Central Film Library of the Education Directorate of the former Andhra Government. As the number of schools borrowing film and film-strip projectors began to increase, it was found difficult to serve all the schools in both Telangana and Andhra regions. Hence the Government have sanctioned the opening of a Regional Film Library for serving the schools in Andhra region. There are about 600 film and 800 film-strips in the Film Library of the Directorate.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :- అన్ని సెకండరీ స్కూళ్లకు ఆ film supply చేసే దానికి ప్రభుత్వము ఏవిధానం అవలంబిస్తున్నది. ఇప్పుడు ఎన్ని స్కూళ్లలో ఇవి supply కాకుండా ఉన్నాయి ?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు :- films ఉపయోగించడానికి వీలైన equipment ఉన్న స్కూళ్లన్నిటికీ కూడా supply చేస్తారు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:- అసలు ఎన్ని స్కూళ్లకు ఇప్పుడు ఈ films serve అవుతున్నవి. ఎన్నిటికీ కాకుండా ఉన్నది. ఎప్పటిలోపల అన్ని సెంకెరి స్కూళ్ల లోని విద్యార్థులకు ఈవరతి కలుగజేస్తారు?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు:- ప్రత్యేక ప్రశ్నవేస్తే ఆ వివరాలు తెప్పించి చెబుతాను.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ (సామల్ కోట); U. N. O. వాళ్లు ఈలాంటి విషయాలలో కొంత భారత దేశమునకు సహాయం చేస్తున్నారు. ఆవిషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కొంత కృషి చేసినట్లయితే, అలాంటి అవకాశాలు ఎక్కువగా కలగడానికి వీలుంటుందిగా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు:- అసలు ఆ గ్రామాలకు electricity వెళ్లలేగాని ఆ equipment ఉపయోగించడానికి వీలులేదు. Electricity వెళ్లినతరువాత అయాచోట్లలో, ఆ equipment ఉపయోగించడానికి వీలు అవుతుంది. అందుచేత దీనికి U. N. O. తోను, రష్యాతోను ఏమీ సంబంధం లేదు.

శ్రీ చావెలూరి గోపాల కృష్ణయ్య:- ఈ film library office ఎక్కడ ఉన్నదో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు:- మైసూరులో D.P.I.'s office లో ఉన్నది, తరువాత గుంటూరులో regional office లో ఉన్నది.

Additional District Welfare Officers.

429--

*625 Q. Sri S. Vemayya: Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

the number of districts in which additional District Welfare Officers were appointed during the current year for the Land Acquisition Work?

Sri S. B. P. Pattabhirama Rao : Ten, Sir.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:- మిగతా జిల్లాలలో కూడ ఈ అదనపు అధికారిని నియమించి ఈ house sites దరఖాస్తులన్నీ పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకుంటారా? ఈ staff ను ఇంకొక సంవత్సరం పొడిగించటానికి ఏమైనా ప్రయత్నాలు ఉన్నాయా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు:- తూర్పు గోదావరి జిల్లా తప్ప తక్కిన అన్ని ఆంధ్ర జిల్లాలలో కూడ 1-4-1959 వరకు వీరిని వేశారు. అవసరమైనచోట్ల వీరిని పొడిగిస్తున్నామని కూడ.

శ్రీ బి. శంకరయ్య:- ఈ అదనపు ఆఫీసర్లను వేసినచోట్ల 2, 4, సంవత్సరములనుండి pending లో ఉన్నటువంటి ఇళ్లస్థలాల విషయాలు ఏమైన పరిష్కారమైనట్లు ప్రభుత్వానికి తెలుసునా?

శ్రీ యస్. వి. పి. పట్టాభి రామారావు:- గౌ. సభ్యుల సహకారముఉంటే రప్పకుండా పరిష్కార మవుతాయి

శ్రీ ఎస్. కె. గింగం (నందికొట్కూర్-రిజిస్ట్రేషన్):- చాల సంవత్సరాల నుంచి ఈసం ఏమి అధికారులు జిల్లాలలో పనిచేస్తున్నారు. కాని ఇప్పుడు అదనంగా ఒకరికి ఒకరు ఇద్దరినివేశారు. అయినప్పటికీనీ వారికి ప్రయోగ సౌకర్యాలు లేక చాలా రోజులనుంచి కష్టపడుతున్నారు. ఆ అధికారులకు ఒక జీవితాన్ని ఇస్తే బాగుంటుందనమీయించి ప్రభుత్వముకు ఆమోదించింది. కాని ఇంతవరకు వారికి అటువంటి అవకాశం ఇవ్వలేదు. కనుక ఇప్పుడైనా వారికి ప్రయోగ సౌకర్యాలు ఇచ్చేటటువంటి పర్యాట చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు:- అటువంటిది నా దృష్టి కిదీ తీసుకు రాలేదు.

శ్రీ ఎస్. వి. కె. ప్రసాద్ (చెన్నూరు):- ఇప్పుడు మొత్తం 10 మంది ఆఫీ సర్లను వేశామని చెప్పారు. 20 జిల్లాలు ఉన్నప్పుడు, 10 మంది ఆఫీసర్లను వేశారంటే, అన్ని జిల్లాలకు వేయలేదన్నమాట. దానికి కారణమేమిటో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. వి. పి. పట్టాభి రామారావు:- అవసరమైన జిల్లాలన్నిటికీ వేశారు.

శ్రీ ఎస్. బి. కె. ప్రసాద్ :- అవసరమంటే ఏ పరిస్థితులనుబట్టి అవసర మంటున్నారు? ఇప్పుడు తెలంగాణాలో వరంగల్ జిల్లా ఉన్నది. అక్కడ కూడ applications ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి pending లో ఉన్నాయి. అటువంటి పెద్దజిల్లాను కూడ వేయలేదు. కాబట్టి అవసరము అనేది దేనినిబట్టి నిర్ణయిస్తు న్నారో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు:- ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే, ఎందుకు ఏయే జిల్లాలో వేయ లేదో చెప్పతాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:- ఈ జిల్లా వెల్-ఫేర్ ఆఫీసర్లు చేసేటటువంటి కార్య క్రమం జిల్లా పరిషత్తుకు అప్పగించవలెను అనేటటువంటి వదంతి వస్తున్నది. అది ఎంతవరకు నిజమో అటువంటిమార్పు ఏమైనా ఉన్నదా, లేక వాళ్లనే continue చేస్తారా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు:- కొంతవరకు సమితి areas లోనే ఆసమితులకే ఇచ్చారు. తరువాత పరిషత్తులకు ఇస్తారనే విషయం గురించి ప్రత్యేక ప్రశ్నవేస్తే భోగట్టా తెప్పిస్తాను.

House - Sites to the Villagers of North Pallipalem

H/o. Patur

430—

*673 Q. Sri S. Vemayya : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government provided house-sites to the villagers of North Pallipalem, h/o Patur, Kovur taluk, Nellore district;

(b) if not, the reasons for the delay;

(c) whether it is a fact the District Health Officer, Nellore, is delaying in issuing Health Certificate for the last 4 months; and

(d) if so, the reason therefor?

Sri S. B. P. Pattabhirama Rao : (a) No application is reported to be pending regarding provision of house-sites to Harijans of the said place, hence (b), (c) and (d) do not arise.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :- అధ్యక్షా, ఇక్కడ పరిజనులు అనే సమస్యకాయ అది అక్కడ ఉన్నటువంటి పల్లె కావులు, చెరు బడిన జాతులకు సంబంధించిన టువంటిది. ఇది దాలకాలంగా pending లో ఉన్నది. ప్రస్తుతం కొన్ని కారణాలవల్ల అవి ఇవ్వడంకూడ మానివేశారని తెలుస్తున్నది. దరిమలా తైనా, వాళ్లకు ఆ స్థలాలు ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు :- అవిషయంగురించి నాకు ప్రత్యేకంగా వ్రాసి పంపిస్తే నేను యోచిస్తాను.

Pre - University Course.

43I—

*1092 Q. **Sri S. Kasi Reddy [Put by Sri B. Shankariah]:** Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of students who appeared for the Pre-University Course in the three Universities of the State, this year; and

(b) the number of them passed?

Sri S. B. P. Pattabhirama Rao : (a) and (b) : A statement is placed on the Table of the House.

Statement Placed on the Table of the House (vide Answer to Legislative Assembly Question No. 1092 (Starred)).

Name of the University.	Number of students appeared for the Pre-University Course in this year.	Number of students passed.
Andhra	9,224	4,685
Sri Venkateswara	2,149	871
Osmania	5,063	2,393

(కీ) వాటివారి గో కాలక్రమము :- దాంట్లో percentage of passes ఎంబ సమస్యలను చూపింది. నామోదించిన యూనివర్సిటీలలో అయితే ఇంకా చాలా తగ్గిపోయాయి. దీనిని కారణంగా, అంతకుముందు వ్యవహారములకు తెలుగులో జరుగుతూ, Pre-University కి వచ్చేటప్పటికల్లా, అంతా ఇంగ్లీషులో జరుగుతున్నది. వారికి pick-up చేసుకొనేదానికి మూడు నెలలవంకే ఎక్కువ అవకాశం లేకపోవడం వల్ల స్టూడెంట్లన్నా అనే విషయం ప్రభుత్వము అలోచిస్తుందా?

(కీ) యస్. గి. పి. పట్టాభి రామారావు :- ఈ విషయము ప్రభుత్వానికి సంబంధించినది కాదు. ఇది విద్యార్థి కార్యాలయాలకు సంబంధించిన విషయము.

House - Sites for Harijans of Bhatlapenumarru Village

432—

*1201 Q. *Sri V. Visweswera Rao*: Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Harijans of Bhatlapenumarru village, Divi taluk, Krishna district, applied for house-sites to the Collector, Krishna, in the years 1952 to 1959 and represented to the Minister for Social Welfare at about February and March, 1959;

(b) if so, whether they were provided with house-site; and

(c) if not, why?

Sri S. B. P. Pattabhirama Rao : (a) The Harijans of Bhatlapenumarru village have applied for house-sites to Collector during the year 1951 and 1959 and represented to Minister (Social Welfare) at about February and March, 1959.

(b and c) Not yet, because the house-sites selected for the needy Harijans became a subject matter of dispute between two parties of the village. The parties have since come to a settlement and necessary further action is being taken by the Collector for acquisition of land.

(కీ) వి. విశ్వేశ్వరరావు :- వారు agreement కు వచ్చారు కాబట్టి necessary action తీసుకొంటారని చెప్పుతున్నారు. Agreement కు వచ్చి చాలా కాలమైంది. అందువల్ల special powers తీసుకొని, మళ్ళీ పంట వేసుకొంటే ఈ 4 మూలలోనే అవి స్వాధీనం చేసుకొనేటటువంటి ప్రయత్నం చేస్తారా?

(కీ) యస్. గి. పి. పట్టాభి రామారావు :- కలెక్టరు ఆవిషయం పరిశీలన చేస్తున్నారు.

Polytechnic Institutions in Telangana Region.

433—

*1472 Q. *Sri B. Srirama Murthy [Put by Sri A. Yeruku Naidu (Salur—General)]* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have issued instructions to authorities of the Polytechnic Institutions in Telangana region that for the purpose of determining the qualifications for admission in the Polytechnic institutions the aggregate marks in English, Elementary Maths., Optional Maths., and Elementary Science should be taken into consideration; and

(b) if so, whether such instructions were followed in the institutions managed by the Government?

Sri S.B. P. Pattabhirama Rao : (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

Assignment of Land to the Harijans of Yeleswaram Village.

434—

*1542 Q. *Sri S. Vemayya* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

whether the Harijans were assigned the S. N. 337 Yeleswaram village, Maddapuram taluk, East Godavari district, in pursuance of Notification No. 106 at page 271 of Fort St. George Gazette, dated 13th February, 1951?

Sri S. B. P. Pattabhirama Rao : No, Sir.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :- ఎందువల్ల యివ్వలేదో వివరాలు చెప్పగలరా?

శ్రీ యస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు :- అది పెనగాధ 81-1-1957 న అయిన అన్వేషణ పట్టాను. అయితే 1956 లోనే అందులో కొంత disposeng అయినది. అసలు ఆ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీ రేషన్ ప్లాం 2 ఎకరాల 60 ఎంట్లు. 1 ఎకరం 60 ఎంట్లు గదివరకే అయిన ఎవరికో దానము చేశాడు. అందులో ఇండ్లు కట్టుకొన్నారు. ఇప్పుడు స్థలం యివ్వాలంటే అక్కడ ఇంటికి ఇంటిమధ్యన ఉన్న స్థలాన్ని విడదీసి యివ్వాలి. ఇది చాల కష్టం. ఇంటికి ఇంటికి మధ్యన ఇంకొక ఇల్లు కట్టుటకు పీటగా తేదు. అందువల్ల అక్కడ స్థలం విడదీసి యివ్వడం సాధ్యంకాలేదు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :- ఆ స్థలం యివ్వడానికి నిర్ణయించి 1951 ఫిబ్రవరి గణాంకంలో ప్రకటించి నప్పటికీ మంత్రిగారు చెప్పే ఇబ్బంది, యింట్లు, కనీసం

కనుగొన కుండా కిందవారికి జాగ్రత్తలు ఎవరు? ఇప్పుడు withdraw చేయుటకు ఏమి ప్రతిబంధకాలు ఏర్పడినవి?

శ్రీ యస్, బి. పి. పట్టాభి రామారావు :- జాగ్రత్తలు ఎవరో చెప్పలేను. కాని ప్రతి బంధకాలు ఉన్నవి. అక్కడ స్థలము యివ్వడంవల్ల మేలుకంటే నష్టమే కలుగుతుంది. దానివల్ల లిటిగేషన్ పెరిగి డబ్బు ఖర్చు అవడం తప్ప ప్రయోజనం ఉండదు.

Political Prisoners in Jails.

435—

*983 Q. *Sri B. Sankarayya*: Will the hon. Minister for Law be pleased to state:

(a) the number of political Prisoners in Jails now; and

(b) the period of imprisonment yet to be undergone by each of the said persons?

The Minister for Law (Sri G Venkata Reddy Naidu) :

(a) There are no political prisoners confined in the Jails of Andhra Pradesh.

(b) Does not arise.

శ్రీ బి. శంకరయ్య :- రాజకీయ ఉద్దేశాలతో ఉండే ఫైదీల విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించి చాలించిందిని విడుదల చేశారు. ఇంకా యిప్పుడు జైలు రూల్సు ప్రకారం ఎవరైనా రాజకీయ ఉద్దేశాలతో జైల్సులో ఉన్నవారున్నారా?

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి నాయుడు :- ఎవరూ లేరు.

Upgrading the Post of B. D. Os.

436—

*645 Q. *Sri P. Gopalu Reddy [Put by Sri D. Ramabrahmam (Kuppam)]*: Will the hon. Minister for Finance and Planning be pleased to state:

(a) whether the Government propose to upgrade the posts of Block Development Officers in the State and give them Gazetted rank;

(b) whether the Government propose to withdraw all the Revenue personnel working as Block Development Officers in the State; and

(c) whether the Government, propose to promote Extension Officers as Block Development Officers?

The Minister for Finance and Planning (Sri K. Brahma-mandana Reddy): (a) The Government have since issued

orders upgrading the scale of pay of Block Development Officers from Rs. 200—10—300 to Rs. 200—20—400 and all the posts of Block Development Officers have been declared gazetted.

(b) No, Sir.

(c) Yes, Sir. 40 per cent of the posts of Block Development Officers have been reserved for departmental officers and Extension Officers of Agriculture, Animal Husbandry and Co-operation, Social Education Organisers (Men) and Mukhayasevikas at 10 per cent for each Department. Accordingly recruitment to these posts is being made.

(శ్రీ) డి. రామబ్రహ్మం :- అధ్యక్షా, ఏర్పాటుచేసిన బ్లాక్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసరులకు ఉన్న తాసిల్దార్లు తమకు గజెటెడ్ ర్యాంకు రాలేదనే కారణంచేత తిరిగి వారి రెవిన్యూ డిపార్టు మెంటుకు వెళ్లిపోతున్నారు. దీనివల్ల ప్లానింగ్ డిపార్టు మెంటుకు ఇబ్బంది వచ్చేటట్లున్నది. ఈ విషయం ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తారా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :- వెళ్లనివ్వండి, ఇబ్బంది లేదు.

(శ్రీ) పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) :- బ్లాక్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసరులకు డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంట్ లేదా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :- డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంట్ లేదు. రెవిన్యూ డిపార్టు మెంటులో తాసిల్దార్లు, నాయబ్ తాసిల్దార్లు నుంచి రిక్రూట్ చేస్తున్నారు. రెవిన్యూ డిపార్టు మెంటు నుంచి ఇదివరకు ఎక్కువ పర్సెంటేజ్ లో రిక్రూట్ చేశారు. ఇప్పుడు 40% అగ్రికల్చర్, కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టు మెంటు నుంచి, 60% రెవిన్యూ డిపార్టు మెంటు నుంచి రిక్రూట్ చేస్తున్నారు. వచ్చే కాలములో రెవిన్యూ డిపార్టు మెంటు నుంచి తగ్గవచ్చును.

Panchayat Elections of Kesavadasupalem Village.

437—

*808 Q. *Sri A. Venkatrama Raju [Put by Sri B. Sankaraih]:* Will the hon. Minister for Finance and Planning be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Panchayat elections of Kesavadasupalem village, Razole taluk, East Godavari district, have been conducted on 3rd June, 1959;

(b) whether any petition regarding the conduct of election has been received by the Government thereon; and

(c) if so, the principal contents of the said petition?

Sri K. Brahmananda Reddy: (a) and (b) The answer is in the affirmative.

(c) The main request in the petition is for holding fresh election for Ward No. 3.

(శ్రీ) జి. నాగేశ్వరరావు (రాజ్ లు-రిజిస్ట్రార్) :- అక్కడ ప్రభుత్వం వారు ఏరిగి ఎలక్షన్ ను ఎప్పుడు జరపడానికి ప్రయత్నం చేస్తారో తెలుస్తారా?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :- అందులో ప్రభుత్వం ఒక క్వం చేసుకున్నప్పుడూ, లేదా, అనేది ఒక ప్రశ్న. అక్కడ ఎలక్షన్ ను జరిగింది, కో-ఆర్డ్ చేసుకొనుట జరిగినది, ప్రెసిడెంట్ ఎలక్షన్ ను జరిగింది. పట్టణం ఒక వార్డు గురించి తగాదా ఉంటే కొద్దికొద్ది అధికారము ఉంటుందేమో గాని, గవర్నమెంటుకు సంబంధం లేకపోవచ్చును. I. G. L. A. గారు రిపోర్టు అడిగారు. అది పచ్చిన తరువాత ఏచారణ జరుగుతుంది,

Primary Health Centre, Atmakur.

438—

*824 Q. *Sri P. Anthoni Reddy [Put by Sri Vavilala Gopalakrishmayya]*: Will the hon. Minister for Finance and Planning be pleased to state:

(a) when and how much did the villagers of Atmakur, Anantapur district, deposit for Primary Health Centre;

(b) when will the Centre be opened; and

(c) when will they begin the construction and the reasons for not constructing it so far?

Sri K. Brahmananda Reddy: (a) The villagers of Atmakur made the following deposits on the dates noted against them:

	Date.
Rs. 5,000	3-6-1958
Rs. 4,000	13-7-1958

The Panchayat Board, Atmakur, deposited a sum of Rs. 1,000 on 12-7-1958.

(b) The Centre will be opened as soon as a Medical Officer and other personnel are posted. The Director of Medical Services has been asked to post the staff urgently and he has promised to do so soon.

(c) The donors have not come forward to take up the construction of the building. Government propose to entrust the work to the Panchayat and get it completed as soon as possible.

Arvapalem Road Under Local Development Works Scheme.

439—

*1180 Q. *Sri G. Nageswara Rao* : Will the hon. Minister for Finance and Planning be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to construct Arvapalem Road, hamlet of Kadali, Razole taluk, East Godavari district, under Local Development Works Scheme; and

(b) if so, when it will be taken up?

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ బి నాగేశ్వరరావు :- ఇంతకుముందు యీ రూపు గోదావరి జిల్లా కలెక్టరు ఈ పనిని తీసుకొంటామని పంచాయితీ వారి భాగం అడిగినప్పుడు, ఆ పంచాయితీవారు యివ్వడానికి నిర్ణయం చేసి తెలియ జేశారు. వారి శివ పంతు భాగం తీసుకొని మిగిలినది. L. D. Works క్రింద వేసి ఆ పనిని ప్రారంభించుటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :- వారు ఇన్నామన్నప్పటికే అవనిని L.D. Works క్రింద తీసుకొనుటకు విలులేదు. L, D. Works క్రింద allot అయ్యే డబ్బు, కేంద్రం యిచ్చేది, ఒక్క water supply & drinking water కు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టాలి వేరే చాటికి ఖర్చుపెట్ట కూడదు

Allegations Against the Sub-Inspector of Nagari Station in Chittoor District.

440—

*663 Q. *Sri P. Gopala Reddy [Put by Sri D. Ramabrahram]* : Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether the Government received any representation from the public against one Sub-Inspector by name T. Sudhakar of Nagari Station in Chittoor district, for corrupt practices, illegal gratification, acquiring landed property without the permission of the authorities, interference in village politics and creating trouble and also his high handedness in torturing innocent people at the Police Station;

(b) if so, the action taken thereon; and

(c) if not, why?

(5)

The Minister for Home (Sri M. Narasinga Rao):

- (a) Yes, Sir.
- (b) The matter is under investigation.
- (c) Does not arise.

Co-operative Weavers' Society at Ponduru.

441—

*199 (A) *Q. Sri M. Satyanarayana Raju (Cheepurupalli-General) :* Will the hon. Minister for Endowments and Industries be pleased to state :

- (a) whether the Co-operative Weavers' Society at Ponduru in Srikakulam district was superseded;
- (b) if so, when and why;
- (c) whether the Management was handed over to the elected president; and
- (d) if so, when and if not, the reasons therefor?

The Minister for Endowments and Industries (Sri A. Bhagavantha Rao) : (a) and (b) Yes, Sir. The Committee of the Sri Saibaba Weavers' Co-operative Society at Ponduru was superseded since 5-11-1954 as the affairs of the society were mismanaged by the Board of Directors without any regard to the provisions of the Madras Weavers' Co-operative Societies Act and Rules and the Bye-laws of the Society.

(c) and (d) The supersession period was over by 31-7-1959 and from 1-8-1959 a committee was nominated and it was functioning.

Sri M. Satyanarayana Raju : Is it nominated or elected?

Sri A. Bhagavantha Rao : Nominated.

Sri M. Satyanarayana Raju : Why were elections not conducted?

Sri A. Bhagawanta Rao : The report is :

“In view of the factions among the members it was suggested to them that they might agree to a nominated Board for a period of three years. All the members present at the time of discussion agreed to this proposal. The General Body of the Society adopted a transitory bye-law authorising the Registrar to nominate the Board of Directors, for a period of three years. Accordingly this was done.”

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు :- మానర్ సిక్ చేసినప్పుడు ఉన్న కై రెక్క రునే తిరిగి నామినేట్ చేశారా ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :- లేదు.

Prices of Handloom Cloth.

442—

*227 Q. *Sri P. Gunnayya*: Will the hon. Minister for Endowments and Industries be pleased to state:

(a) whether in view of the high prices of Handloom Cloth in the State, the Government propose to reduce the price;

(b) if so, the reduction made in 1958 and the reduction proposed to be made during 1959 per rupee; and

(c) whether arrangements are being made to see that sarees are available for sale at Rs. 4 each to the poor, from the Co-operative Societies?

Sri A. Bhagavantha Rao: (a) No, Sir. It is not correct to say that handloom cloth is being sold at high prices. Further the Weavers' Co-operative Societies producing handloom cloth are private bodies and hence the question of reducing the prices by the Government does not arise.

(b) Does not arise.

(c) Sarees are available at Rs. 4 also but they are of low counts, with loose texture and short width. As such sarees are not generally in great demand, the co-operatives produce mostly quality goods.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- 1) చేనేత వస్త్రముల ధరలు పెరిగినవని చెప్పట నిజము కాదు. చేనేత వస్త్రములు ఉత్పత్తిచేసే సంఘములన్నీ, స్వంత సంఘములు కాబట్టి వారు నిర్ణయించిన ధరలు వర్షమెంటువారు తగ్గించడము అనే ప్రశ్న ఉదయించదు.

2) ఉత్పన్నము కాదు.

3) కొన్నికొన్ని చీరలు రూ. 4/- ల చొప్పున దొరికేమాట నిజమే. అవి తక్కువ నెంబర్ల నూలుతో నేసినవి. సేత సరిగా ఉండదు అందుచేత పాటిని ఎక్కువగా కొనుట లేదు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య:- చీరల ధరలు పెంచలేదని మంత్రిగారు చెబిస్తున్నారు. ఇండ్లవద్దనేసి మూటలు నెత్తినపెట్టుకొని గ్రామములో తిరిగి అమ్మేవారు 7 గజముల చీర రూ. 4-8-0 కు యిస్తున్నారు. అదేచీర ప్రభుత్వంవారు సహకార సంఘములద్వారా స్థాపించిన ఆంగళ్లలో 8-8-0 కు అమ్ముతున్నారు

సహకార ముత్రిగాను ఈ సొసైటీను దర్శించి బ్రహ్మాండమైన స్వాగతములు పుచ్చుకొంటున్నారు. వారికి తెలుసు, పేదవారు వేలాదిమంది చీరె 1 కి నాలు గయిదు రూపాయలగు కొందామని ఎంతో ఆశతో ఉన్నారని, దయచేసి సొసైటీలలో అమ్మే వీరెలధర తగ్గించడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- రేట్లు తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వానికి అధికారము లేదు. కో.ఆవరేటివ్ సొసైటీలు గవర్నమెంటువారివి కాదు. అవి ఏవర్సూస్యంశంగా స్థాపించుకొన్నవి. వాటిలో ఉత్పత్తి అరెస్టు వస్తుములధర, క్వాలిటీనిబట్టి, నేత సుఖారీనిబట్టి ఉంటుంది. అది ఆ సంఘం నడిపేవారు నిర్ణయిస్తారు. వారుచెప్పే దూ. 4/- ల ధర ఎక్కువ క్వాలిటీ వీరెలదై ఉండవచ్చును.

శ్రీ పి. గున్నయ్య:- ఆ సొసైటీలలో వస్త్రాల ధరలు పెంచుతున్నారు కాబట్టి, వాటివిషయంలో ప్రభుత్వం స్వయంగా విచారణ చేస్తుందా? ఆ సొసైటీలు అమ్మే వస్త్రాల ధరలు తగ్గించటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- దానికి నేను మొదటనే సమాధానం చెప్పాను.

శ్రీ బి. శంకరయ్య:- అధ్యక్షా! ఇప్పుడు మంత్రిగారు వాటి ధరలు తగ్గించటానికి వీలు లేదంటున్నారు. సెన్సుఫండ్ స్కీముక్కింద వచ్చిన డబ్బుతో ప్రభుత్వంవారు ఇదివరకు రిబేట్ ఇచ్చి, కొంతవరకు ధరలు తగ్గించారు. ఇప్పుడు రిబేటు నిలిపివేస్తామంటున్నారు. ప్రభుత్వం ఎక్కువ రిబేటు సొసైటీలకు ఇచ్చి మార్కెట్ లో ఉన్న ధరకే సొసైటీలనుండి కూడ వస్త్రాలు అమ్మించవచ్చును. ఆ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- ప్రజలు ఎక్కువ వస్త్రాలు కొనుక్కోవటానికి చేసే సదుపాయములలో రిబేటు లువ్వటము ఒక సదుపాయము. రిబేటు ఇచ్చి సంతకార్యమున వస్త్రాల యొక్క ధరలు తగ్గుతాయని గౌరవనీయులు అనుకొంటే అది పొరపాటు. ఈ హేంట్ లాం సొసైటీలకు ఉన్న ఖర్చులనుబట్టి, అవి అమ్మే వస్తువుల ధరలు నిర్ణయించటం జరుగుతుంది. అయితే, వాటికి ప్రభుత్వం రిబేటు ఇస్తున్నటువంటి నూతన నిజమే, ఇప్పటి రిబేట్ సిస్టమ్ కంటిన్యూ అవునూనే ఉన్నది.

శ్రీ ఎం. సత్యనారాయణ రాజు :- అధ్యక్షా, కో.ఆవరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ యొక్క నూలునే యీ సొసైటీలు కొనాలని నియమం పెట్టారు. మార్కెట్ లో అమ్ముతున్న నూలు ధరకన్నా, కో.ఆవరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ యొక్క నూలుధర హెచ్చుగా ఉన్నది, ఈ సొసైటీలు హెచ్చుధరపెట్టి ఆనూలు కొనటంవల్ల, అవి ఉత్పత్తిచేసే వస్త్రాలకు హెచ్చుధర అవుతున్నది కాబట్టి, ఆ సొసైటీలు తప్పనిసరిగా కో.ఆవరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ యొక్క నూలునే కొనాలి అనే నిర్బంధం లేకుండా ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- ఆ సొసైటీలు నూలును కో.ఆవరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ నుండి మాత్రమే కొనాలనే రిస్ట్రిక్షన్ ఉన్నట్లు నాకు గుర్తులేదు.

శ్రీ ఎం. సత్యనారాయణ రాజు:- గొల్లప్రోలు పీవర్స్ సొసైటీ ఎక్కువ ధరపెట్టి రాజమండ్రి నుండి నూలు చెచ్చుకోవటం వల్ల, అది ఉత్పత్తి చేస్తున్న వస్త్రాల ధర పెంచుగా ఉన్నదని, అక్కడివారు కంప్లెయింట్ చేస్తున్నారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- రాలేదండి.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:- రిజేటు ఇచ్చినందువల్ల ధర తగ్గుతుందని అనుకోవటం భారపాటు అని మంత్రిగారు అన్నారు రూపాయికి అణన్నర రిజేటు ఇస్తున్నప్పుడు రూ 4 ఖరీదుచేసే సరుకు కొన్నప్పుడు, నాలుగు అణన్నరలు, ఆరు అణాలు ధర తగ్గుతుంది. కాని మంత్రిగారు ధర తగ్గటం కాదని అంటున్నారు. దాని అర్థం ఏమిటండి?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- వస్త్రాల యొక్క ధర రిజేటు ఇచ్చినందువల్ల తగ్గుతుంది అనే సూత్రాన్ని నేను ఒప్పుకోవటంలేదు. రిజేటు ఇచ్చినందువల్ల, అప్పుడున్నటువంటి ధరకంటే తక్కువ ధరకు, ఆరోజున వస్త్రాలు విక్రయంపడటానికి అవకాశం ఉంటుందిగాని, రిజేటు సిస్టమ్ కంటిన్యూ అయినందువల్ల వస్త్రాల ధర తగ్గుతుంది అనే సూత్రాన్ని నేను ఒప్పుకోవడానికి సిద్ధంగా లేను

Sri Anjaneyaswami Temple at Chinamachanur.

443—

*445 Q. Sri K. Venkat Reddy [Put by Sri S. Vemayya]: Will the hon. Minister for Endowments and Industries be pleased to state:

(a) whether Sri Anjaneya Swami Temple at Chinamachanur, Udayagiri taluk, Nellore district, owns any manyam lands donated by Government long ago; and

(b) if so, the acreage thereof and in whose possession they are at present?

Sri A. Bhagavantha Rao: (a) The temple is endowed with certain inam lands confirmed as such by the Inam Commissioner.

(b) The acreage is about Ac. 46-05 wet and dry lands. The lands are in illegal possession of some ryots and steps are being taken to recover them.

శ్రీ బి. శంకరయ్య:- అధ్యక్షా, అక్కడి రైతులకు ఎటువంటి హక్కులు ఉన్నవి? అది ఎందువల్ల ఇల్లిగల్ పొజెషన్?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- రైతులు ఎట్టి హక్కు లేకుండా దానిని అక్రమించుకొని పండించుకోవటమే, ఇల్లిగల్ పొజెషన్.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు - నాలుగువందల పావులకు పాలుకు ఎంత ఆదాయం వస్తుందంటే?

(శ్రీ) ఎ. భగవంతురావు - నాలుగువందల గూపాయలు వస్తుంది.

Handloom Cloth.

444—

*891 Q. *Sri V. Visweswara Rao*: Will the hon. Minister for Endowments and Industries be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that the stocks of Handloom cloth are remaining without sale;

(b) whether the societies have requested the Government for financial aid for the release of the said stocks; and

(c) if so, the action taken thereon?

Sri A. Bhagavantha Rao: (a) and (b) Yes, Sir.

(c) The Government have sanctioned a loan of Rs. 10 lakhs and Rs. 7½ lakhs to the Andhra Handloom Weavers' Co-operative Society Ltd, Vijayawada and the Hyderabad Handloom Weavers' Central Co-operative Association, Hyderabad respectively with a view to enable them to purchase accumulated handloom cloth from primary weavers' societies.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:- 17½ లక్షలలో ఎంతదబ్బు ఖర్చు పెట్టారు? ఇంతవరకు ఎంత స్టాకు కొన్నారు?

(శ్రీ) ఎ. భగవంతురావు - వేరే ప్రశ్న ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:- నాలుగు ఫలానాచోట, మాస్ట్రు మే కొనాలనే నియమం లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు కేవలం కో-ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్లోనే నాలుగు కొనవలసి ఉంటున్నదని. అక్కడ సూలుధర పెంచుగానున్నదని, బయట ఒపెన్ మార్కెట్లో సూలుధర తక్కువగా ఉన్నదని, ఆంధ్ర హేండ్ లూం వివర్స్ ఎసోసియేషన్ వారు అనేకసార్లు కంప్లెయింట్ చేయటం జరిగింది. నేను కూడ కో-ఆపరేటివ్ మినిస్టర్ గారికి ఒక ఉస్త్తరం వ్రాయటం జరిగింది. దానిని గురించి మంత్రిగారు విచారించారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- ప్రశ్నకమైన కో-ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ లోనే కొనాలి అనే నియమం లేదని ఆనానను, ప్రయిమరీ సాపై టలన్ని టికి సూలు సప్లయి చేయుటకు ఒక కేంద్ర సంస్థ ఉన్నది. వాటికి సూలు సప్లయి చేయుట కేంద్ర సంస్థ యొక్క బాధ్యత యున్నది. నాలుగు సప్లయి చేసే బాధ్యత కేంద్ర సంస్థ యొక్క వస్తువులు. కేంద్ర సంస్థ ఇస్తున్న సూలును ప్రయిమరీ సాపై టీలు తాము కొనము అనే ధోరణి అవలంబిస్తే, కేంద్ర సంస్థ నడవటానికి అవ

కాశం లేదు. అందుచేత కేంద్ర సంస్థ ద్వారా కాబడే యారన్ ప్రయమరీ వాస్తవ
టిలు తీసుకోవలసిన అగత్యం. అవశరము ఉన్నదని ప్రభుత్వం భావించింది.

Bad Practices by the Swamiji of Satyanandashramam.

445—

*1349 Q. *Sri B. Srirama Murthy* [Put by *Sri M. Satyanarayana Raju*] : Will the hon. Minister for Endowments and Industries be pleased to state :

(a) whether there are any complaints pending before the Government regarding the misuse, and bad practices by the Swamiji of Satyanandashramam near Gularega, Vizianagaram taluk; and

(b) if so, the action taken by the Government thereon?

Sri A. Bhagavantha Rao : (a) Yes, Sir.

(b) The matter is under enquiry.

శ్రీ రాజు సాగి సూర్యనారాయణ రాజు:- చాల కాలంనుండి ఎంక్వయరీ జరుగుతున్నది ఎంక్వయరీ ఇంకో ఎంతకాలం జరుగుతుంది? తొందరగా పూర్తి చేయించడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు - తొందరగానే పూర్తి చేయిస్తాము. విజయవాడలో ఉన్నటువంటి డిప్యూటీ కమిషనర్ గారు ప్రస్తుతం లేకపోవడం చేత ఆలస్యం జరిగినది.

Sri N.C. Seshadri:- May I now the nature of those alleged bad practices ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- స్పెషల్ ఆఫీసర్ చక్కరమండి రిపోర్టు గవర్నమెంటుకు ఇంకా అందలేదు. అది వచ్చిన తర్వాత నేచర్ ఆఫ్ కంప్లెయింట్ ప్రభుత్వానికి తెలుస్తుంది

శ్రీ ఎ. నరసింహస్వారావు - నేచర్ ఆఫ్ కంప్లెయింట్ తెలియకుండా ఎంక్వయరీ ఎట్లా చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- గవర్నమెంట్ ఎంక్వయరీ చేయుటం కాదంటే, స్పెషల్ ఆఫీసర్ ఒకటి ఎంక్వయరీ చేయుటం మొదిలుపెట్టారు. వారు తర్వాత డిప్యూటీ కమిషనర్ అవటంజరిగింది. డిప్యూటీ కమిషనర్ ఎంక్వయరీ చేస్తుండగా ఆయన వదలికాలం అయిపోయింది. తర్వాత డిప్యూటీ కమిషనర్ ను వేయటానికి ఆలస్యం జరిగింది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- గవర్నమెంట్ కు ఎప్పుడు కంప్లెయింట్ వచ్చింది?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు:- గవర్నమెంటువారికి మండలి కాంట్రాక్టు సంఘం నుండి 24.12.57 న ఒకటి, 10-9.58 న ఒకటి. మొత్తం రెండుపీటీపీవ్స్ వచ్చాయి.

వాటిని ఎంకవ్వయిరీ చేయటానికి స్పెషల్ ఆఫీసర్లు ఫారవర్డ్ గే శాము అందువల్ల వారికి సంబంధించిన డిటెయిల్స్ ఇక్కడలేవు

Badabanda Project.

419—

*666 Q. *Sri R. B. Ramakrishna Raju (Vadamalpet)*: Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state .

(a) whether any project known as Badabanda Project near Akamaduga in Puttur taluk, Chittoor district, has been investigated;

(b) if so, the cost of the same and whether final estimates have been prepared and sanctioned; and

(c) whether the work is likely to be taken up in the current year?

A: (a) No, Sir.

(b) and (c) Do not arise.

Road from Chintalapudi to Borrampalem.

421—

*386 Q. *Sri N. Srinivasa Rao (Tadepalligudem—Reserved)*: Will the hon. Minister for Local Administration and Labour be pleased to state:

(a) whether the estimates for the road from Chintalapudi VIA T Narasapuram to Borrampalem in West Godavari district were prepared; and

(b) if so, when the work will be started?

A: (a) The answer is in the affirmative.

(b) The work has been started during 1958-59 itself.

(b) and (c) Does not arise.